

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

**ПРЕВЕНТИВНА РОБОТА З РАНІШЕ СУДИМИМИ
ОСОБАМИ, ЗВІЛЬНЕНИМИ З МІСЦЬ ПОЗБАВЛЕННЯ
ВОЛІ, ЯКІ ВІДБУВАЛИ ПОКАРАННЯ ЗА УМИСНІ
ЗЛОЧИНИ, У ЯКИХ СУДИМІСТЬ НЕ ЗНЯТО ЧИ
НЕ ПОГАШЕНО, ПІД ЧАС ПРАВОВОГО РЕЖИМУ
ВОЄННОГО СТАНУ**

Науково-практичні рекомендації

Дніпро – 2024

УДК 351.741
П 71

*Рекомендовано до друку
Науково-методичною радою
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
(протокол № 7 від 21.02.2024 р.)*

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Тетяна МІНКА, завідувач кафедри публічного та приватного права Університету митної справи та фінансів, доктор юридичних наук, професор;
Андрій СОБАКАРЬ, завідувач кафедри адміністративного права, процесу та адміністративної діяльності Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор.

УКЛАДАЧІ:

Олексій БОЧКОВИЙ, т.в.о. заступника начальника управління – начальника відділу підтримки управління головної інспекції ГУНП в Рівненській області, кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник, майор поліції;

Ірина ДРОК, т.в.о. завідувача навчально-наукової лабораторії з дослідження проблем превентивної діяльності Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент, майор поліції;

Микола ДРОК, викладач циклу спеціальних дисциплін Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ;

Віта КОНОНЕЦЬ, завідувач навчально-наукової лабораторії з дослідження проблем протидії організованій злочинності та корупції Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор.

П 71 Бочковий О. В., Дрок І. С., Дрок М. О., Кононець В. П.
Превентивна робота з раніше судимими особами, звільненими з місць позбавлення волі, які відбували покарання за умисні злочини, у яких судимість не знято чи не погашено, під час правового режиму воєнного стану: наук.-практ. реком. Дніпро : ДДУВС, 2024. 65 с.

У науково-практичних рекомендаціях представлено загальну характеристику профілактичної роботи з раніше судимими особами, звільненими з місць позбавлення волі, які відбували покарання за умисні злочини, у яких судимість не знято чи не погашено під час правового режиму воєнного стану; форми та методи такої діяльності; особливості формування та ведення інформаційної підсистеми «Атріум» інформаційно-комунікаційної системи «Інформаційний портал Національної поліції України»; особливості взаємодії між відповідними суб'єктами соціальної адаптації осіб, які відбувають або відбули покарання у виді обмеження, позбавлення волі на певний строк під час правового режиму воєнного стану.

Рекомендації призначені для співробітників Національної поліції, юристів, науковців, здобувачів вищої освіти закладів вищої освіти юридичного спрямування та всіх, хто цікавиться визначеною проблематикою.

© Автори, 2023
© ДДУВС, 2024

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1. Загальна характеристика профілактичної роботи з раніше судимими особами, звільненими з місць позбавлення волі, які відбували покарання за умисні злочини, у яких судимість не знято чи не погашено, під час правового режиму воєнного стану.....	6
2. Форми профілактичної роботи з раніше судимими особами, звільненими з місць позбавлення волі, які відбували покарання за умисні злочини, у яких судимість не знято чи не погашено, під час правового режиму воєнного стану.....	19
3. Методи профілактичної роботи з раніше судимими особами, звільненими з місць позбавлення волі, які відбували покарання за умисні злочини, у яких судимість не знято чи не погашено, під час правового режиму воєнного стану.....	23
4. Особливості формування та ведення інформаційної підсистеми «Атріум» інформаційно-комунікаційної системи «Інформаційний портал Національної поліції України».....	32
5. Особливості взаємодії між відповідними суб'єктами соціальної адаптації осіб, які відбувають або відбули покарання у виді обмеження, позбавлення волі на певний строк, під час правового режиму воєнного стану.....	37
Список використаних джерел.....	46
Додатки.....	48

ВСТУП

Конституція України проголошує, що права та свободи людини і громадянина не можуть бути обмежені, окрім випадків, передбачених Конституцією¹. У своїй щоденній діяльності представники органів Національної поліції мають повноваження щодо обмеження прав і свобод людини шляхом виконання покладених на них завдань і функцій у межах чинного законодавства, що відрізняє поліцію від інших державних органів. Яскравим прикладом обмеження прав людини в діяльності поліції є здійснення адміністративного нагляду за особами, звільненими з місць позбавлення волі.

Існування законодавчого підґрунтя для профілактичної роботи поліцейських з раніше судимими особами, звільненими з місць позбавлення волі, які відбували покарання за умисні злочини, у яких судимість знято чи не погашено, та позитивної практики його застосування не виключають виникнення типових порушень нормативно-правової бази, потреби у роз'ясненні окремих моментів такої роботи, а також необхідності її удосконалення у зв'язку з виникненням нових обставин, наприклад, запровадження в Україні режиму воєнного стану, збільшення кількості такої категорії громадян, як внутрішньо переміщені особи, учасники бойових дій, ветерани війни, тощо. Відповідним чином мають змінюватися форми та методи профілактичної роботи з такими особами в нових умовах. Саме на цьому і буде акцентована увага авторів науково-практичних рекомендацій.

Науково-практичні рекомендації виконано на замовлення Департаменту превентивної діяльності Національної поліції України (лист від 25.07.2023 № 2473/20/1/01-2023) відповідно до п. 2.2 Плану проведення науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт Дніпровського державного університету внутрішніх справ на 2024 рік, п. 2.7 Плану роботи навчально-наукової лабораторії з дослідження проблем превентивної діяльності факультету підготовки фахівців для підрозділів превентивної діяльності Дніпровського державного університету внутрішніх справ на 2023-2024 навчальний рік, а також на виконання теми науково-дослідної роботи «Нормативно-правові та організаційні засади превентивної діяльності підрозділів Національної поліції» (реєстраційний номер 0120U103186). Проведені теоретичні дослідження допоможуть у вирішенні завдань представленої тематики на практиці.

У науково-практичних рекомендаціях авторами представлено загальну характеристику профілактичної роботи з раніше судимими особами, звільненими з місць позбавлення волі, які відбували покарання за умисні злочини, у яких судимість не знято чи не погашено під час правового режиму воєнного стану. У роботі також визначені форми та методи профілактичної

¹ Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96 ВР. *Верховна Рада України*. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-вр>.

роботи з раніше судимими особами, звільненими з місць позбавлення волі, які відбували покарання за умисні злочини, у яких судимість не знято чи не погашено під час правового режиму воєнного стану. У роботі акцентована увага на особливостях формування та ведення інформаційної підсистеми «Атріум» інформаційно-комунікаційної системи «Інформаційний портал Національної поліції України», а також особливостях взаємодії між відповідними суб'єктами соціальної адаптації осіб, які відбувають або відбули покарання у виді обмеження, позбавлення волі на певний строк під час правового режиму воєнного стану.

Наведені у науково-практичних рекомендаціях положення відповідають чинному законодавству України, мають практичну спрямованість та можуть бути використані під час здійснення превентивної роботи з раніше судимими особами, звільненими з місць позбавлення волі, які відбували покарання за умисні злочини, у яких судимість не знято чи не погашено, під час правового режиму воєнного стану, а також у освітньому процесі вищих навчальних закладів МВС України зі специфічними умовами навчання.

1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРОФІЛАКТИЧНОЇ РОБОТИ З РАНІШЕ СУДИМИМИ ОСОБАМИ, ЗВІЛЬНЕНИМИ З МІСЦЬ ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ, ЯКІ ВІДБУВАЛИ ПОКАРАННЯ ЗА УМИСНІ ЗЛОЧИНІ, У ЯКИХ СУДИМІСТЬ НЕ ЗНЯТО ЧИ НЕ ПОГАСЕНО, ПІД ЧАС ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ

Профілактична робота з раніше судимими особами відноситься до індивідуально-профілактичної роботи і є узгодженою діяльністю уповноважених на це суб'єктів (дільничних офіцерів поліції (поліцейських офіцерів громади), поліцейських оперативних підрозділів, працівників патрульної поліції, представників громадських організацій, роботодавців тощо), спрямовану на виявлення та усунення (нейтралізацію) причин і умов учинення зазначеними особами кримінальних та інших правопорушень, а також здійснення позитивного впливу на їх поведінку шляхом ужиття комплексу заходів організаційно-правового, соціально-психологічного та іншого характеру.

Судимість – це особливий (специфічний) правовий статус особи, яка була засуджена і зазнала несприятливих правових наслідків за вчинення кримінального правопорушення. Триває судимість з дня набрання законної сили обвинувального вироку суду і продовжується визначений законом термін. Закінчується судимість її погашенням чи зняттям. Одним із наслідків судимості є встановлення адміністративного нагляду на визначений судом строк.

Метою індивідуально-профілактичної роботи відділу Національної поліції є активна зміна особистості засуджених, перетворення їх асоціальної поведінки у законослухняну.

Основними завданнями індивідуально-профілактичної роботи з раніше судимими особами є:

- вивчення, усунення або попередження причин учинення кримінальних та інших правопорушень, умов, що їм сприяють, розроблення і здійснення заходів, направлених на усунення таких причин і умов;
- застосування до таких осіб заходів виховного та попереджувального характеру;
- застосування до раніше судимих осіб заходів, спрямованих на недопущення повторного вчинення ними кримінальних правопорушень.

Нормативно-правовою основою діяльності поліцейських під час здійснення профілактичних заходів :

- Конституція України;
- Закон України «Про Національну поліцію»;

– Закон України «Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі»;

– Кримінальний процесуальний кодекс України;

– Кодекс України про адміністративні правопорушення;

– Наказ МВС України від 04.11.2003 № 1303/203 «Про затвердження Інструкції про порядок організації здійснення адміністративного нагляду за особами, звільненими з місць позбавлення волі»;

– Наказ Міністерства соціальної політики України, МВС України, Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства юстиції України від 07.11.2011 № 429/831/769/3279/5 «Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів соціального патронажу звільнених осіб»;

– Наказ Міністерства юстиції України, Міністерства соціальної політики України, Міністерства охорони здоров'я України, МВС України від 03.04.2018 № 974/5/467/609/280 «Про затвердження Порядку взаємодії установ виконання покарань, уповноважених органів з питань пробації та суб'єктів соціального патронажу під час підготовки до звільнення осіб, які відбувають покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк»;

– Наказ МВС України від 11.12.2019 № 1032 «Про затвердження Інструкції з формування та ведення інформаційної підсистеми «Атріум» інформаційно-комунікаційної системи «Інформаційний портал Національної поліції України», тощо.

Основною підставою застосування профілактичних заходів поліцейськими до раніше засуджених осіб є встановлення таким особам адміністративного нагляду та постановка їх на профілактичний облік у відповідному підрозділі Національної поліції.

Відповідно до чинного законодавства **адміністративний нагляд** – це система тимчасових примусових профілактичних заходів спостереження і контролю за поведінкою окремих осіб, звільнених з місць позбавлення волі, що здійснюються органами Національної поліції².

Адміністративний нагляд встановлюється з метою запобігання вчиненню кримінальних правопорушень окремими особами, звільненими з місць позбавлення волі, і здійснення виховного впливу на них³.

Адміністративний нагляд встановлюється щодо повнолітніх осіб⁴:

а) засуджених до позбавлення волі за тяжкі, особливо тяжкі злочини або засуджених два і більше разів до позбавлення волі за умисні злочини, якщо під час відбування покарання їх поведінка свідчила, що вони вперто не бажають стати на шлях виправлення і залишаються небезпечними для суспільства;

² Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі: Закон України від 01.12.1994 р. № 264/94-ВР. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/264/94-%D0%B2%D1%80#Text>.

³ Там само.

⁴ Там само.

б) засуджених до позбавлення волі за тяжкі, особливо тяжкі злочини або засуджених два і більше разів до позбавлення волі за умисні злочини, якщо вони після відбування покарання або умовно-дострокового звільнення від відбування покарання, незважаючи на попередження органів Національної поліції, систематично порушують громадський порядок і права інших громадян, вчиняють інші правопорушення;

в) засуджених до позбавлення волі за один із злочинів, пов'язаних з незаконним обігом наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів;

г) засуджених до позбавлення волі за злочин проти статевої свободи та статевої недоторканості малолітньої особи;

д) засуджених до довічного позбавлення волі.

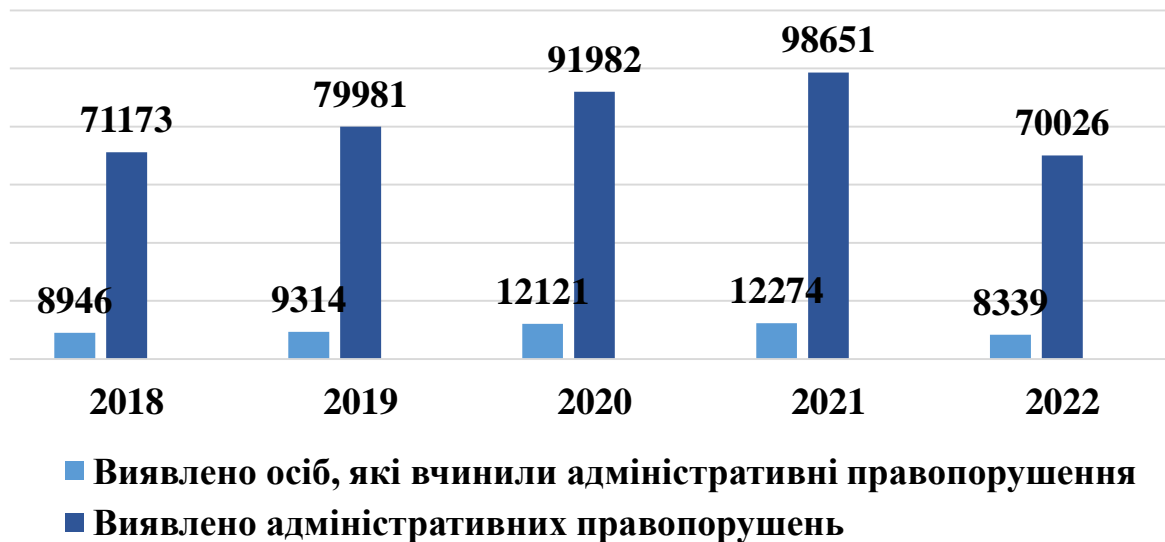
Проаналізуємо сучасні статистичні дані, щоб підтвердити актуальність обраного нами напрямку дослідження.

Загальний аналіз кількості вчинених адміністративних правопорушень, відповідальність за які передбачена ст. 187 КУпАП, за 2018-2022 роки свідчить, що до початку повномасштабного вторгнення спостерігалось поступове збільшення таких подій. Однак у 2022 році відбулося зниження статистичних показників на 30%, що обумовлено: окупацією деяких територій України, відомості з яких не включені до реєстрів; виїздом за кордон великої кількості населення України, серед якого могли бути і піднаглядні особи. Даний напрямок неможливо відстежити; міграцією населення всередині держави. Піднаглядні з окупованих та інших територій могли змінити місце проживання та не стати на облік у відділеннях поліції. Дане явище теж неможливо дослідити в умовах дії воєнного стану, ведення бойових дій, тощо; введення воєнного стану та початок повномасштабного збройного міг спровокувати лояльність поліцейських до даного виду правопорушень або спонукати піднаглядних не порушувати норми законодавства України.

Аналіз наведеної статистики дозволяє констатувати тенденцію щодо збільшення кількості вчинених правопорушень, порівняно з кількістю осіб, які їх вчинили, тобто на одну особу традиційно складають кілька протоколів про адміністративні правопорушення⁵.

⁵ Лист Департаменту інформаційно-аналітичної підтримки Національної поліції України від 23.03.2023 р. № 49зі/27/02/2-2023.

Відомості про адміністративні правопорушення за статтею 187 КУпАП та осіб, які їх вчинили, по Україні

Більш детальний розбір статистичних даних щодо осіб, які вчинили адміністративні правопорушення, відповідальність за які передбачена ст. 187 КУпАП, дозволяє зробити висновки щодо територіальності вчинених правопорушень. Зокрема, в областях, окупованих 2022 року, спостерігається тенденція щодо зменшення кількості таких осіб. Зокрема, у Луганській області у 2022 році виявлено 61 правопорушника, а у 2021 році – 246, що традиційно менше за інші регіони держави. У Миколаївській області також спостерігається стабільно невисокий рівень виявлення осіб, які порушують вимоги адміністративного нагляду: у 2022 році – 171, у 2021 – 229. У Херсонській області в 2022 році виявлено 129 таких осіб (найменша кількість серед інших областей), хоча у 2021 році таких осіб було виявлено 518, тобто середній рівень виявлення правопорушників – піднаглядних по Україні. Така ж динаміка і по Донецькій області. У 2022 році – 171 правопорушник, а у 2021 році – 810 (рівень більше за середній по Україні порівняно з іншими регіонами). Можемо констатувати вплив збройного конфлікту на динаміку вчинення адміністративних правопорушень у досліджуваному напрямку.

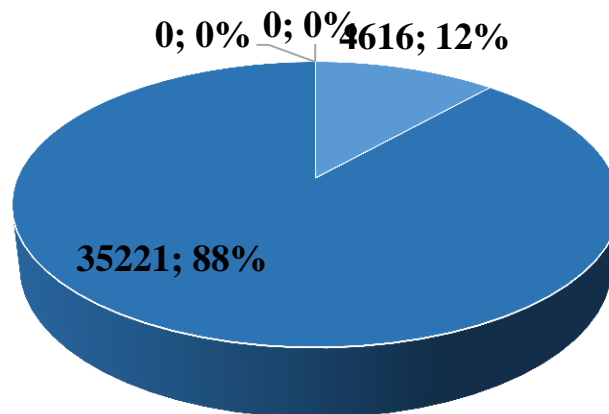
Стабільно низькі показники виявлення правопорушників, які порушили умови адміністративного нагляду демонструють західні регіони України: Івано-Франківська (2022 рік – 134 особи, 2021 рік – 215 осіб), Тернопільська (2022 рік – 191 особи, 2021 рік – 295 осіб) та Закарпатська області (2022 рік – 227 особи, 2021 рік – 190 осіб).

Проведення індивідуально-профілактичної роботи за місцем проживання осіб, звільнених із місць позбавлення волі (далі раніше судимі особи) покладається на працівників органів внутрішніх справ. До цієї роботи можуть залучатися представники органів державної влади, місцевого самоврядування, а також об'єднання громадян, релігійні та благодійні організації.

Стабільно високі показники виявлення осіб, які порушили умови адміністративного нагляду демонструють такі регіони, як Одеська (2022 рік – 902 особи, 2021 рік – 888 осіб), Дніпропетровська (2022 рік – 762 особи, 2021 рік – 1020 осіб) та Харківська (2022 рік – 459 особи, 2021 рік – 959 осіб) області.

У 2023 році в судах першої інстанції України перебувало на розгляді 43663 справ за ст. 187 КУпАП, до того ж 3 826 справ (майже 9 %) було повернуто, майже усі справи (93 %) було повернуто для належного оформлення. Відповідно, можемо констатувати наявність прогалин у діяльності поліцейських, які складали матеріали про адміністративні правопорушення. Їх небагато, але вони є, тому удосконалення навичок документування даного виду адміністративних правопорушень вважаємо актуальним питанням для уповноважених посадових осіб Національної поліції. 35 221 справ були розглянуті, а 4 616 справ – не розглянуті на кінець звітнього періоду.

Розгляд у судах першої інстанції України справ про адміністративні правопорушення за ст. 187 КУпАП

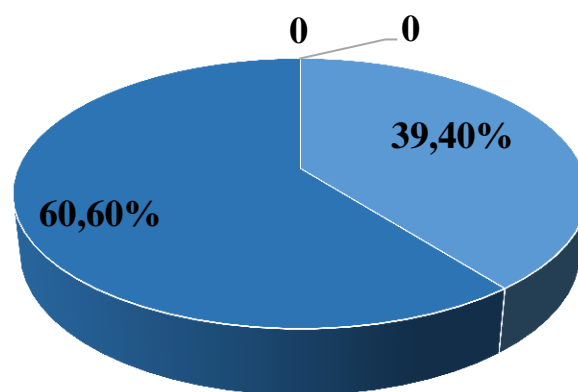

- не розглянуто справ на кінець звітнього періоду
- розглянуто справ

Розглядаючи справи проти 35 232 осіб у 2023 році, рішення про накладення адміністративного стягнення було прийнято відносно 21 342 осіб. Тобто майже 60,6% осіб, відносно яких поліцейськими були складені протоколи про адміністративне правопорушення за ст. 187 КУпАП, були притягнуті до відповідальності. Відносно 13 890 осіб (39,4%) було прийнято рішення про закриття справи, зокрема 1869 осіб (майже 5%) звільнено від

адміністративної відповідальності⁶. Аналіз статистичних даних підтверджує наявність проблем під час реалізації проваджень у справах про адміністративні правопорушення за ст. 187 КУпАП, адже майже 40 % осіб було звільнено судами від відповідальності, а отже безпідставно були відкриті поліцейськими провадження, зібрані матеріали, тощо. Такі випадки не є поодинокими, судячи зі статистики, відповідно права і свободи цих осіб були порушені або незаконно обмежені.

Результати розгляду судами першої інстанції справ про адміністративні правопорушення за ст. 187 КУпАП

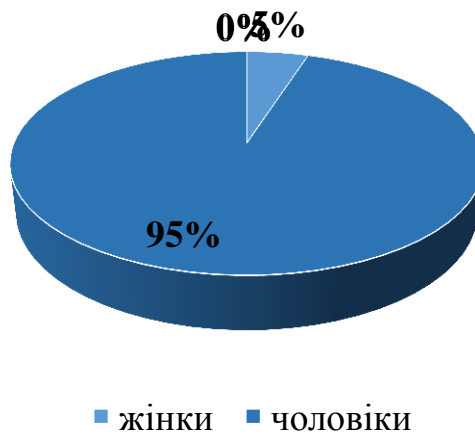
- відсоток осіб, відносно яких провадження закрито
- відсоток осіб, яких притягнуто до адміністративної відповідальності

Також цікавою є статистична інформація щодо якісного складу осіб, притягнутих до адміністративної відповідальності за вчинення адміністративного правопорушення, відповідальність за яке передбачена ст. 187 КУпАП, у 2023 році. Наразі більшість правопорушників є громадянами України. Лише 33 особи, які вчинили таке правопорушення, були громадянами інших держав.

Більшість осіб, яких було притягнуто до адміністративної відповідальності за ст. 187 КУпАП, у 2023 році – чоловіки (20 304). Кількість таких жінок склала 5 % від загальної кількості правопорушників (1038 осіб). Показники підтверджують загальне співвідношення жінок і чоловіків, яким встановлено адміністративний нагляд, а також можна зазначити, що чоловіки набагато частіше порушують встановлені правила через особливості характеру, психологічних установок і поведінки в суспільстві.

⁶ Звіт судів першої інстанції щодо розгляду справ про адміністративні правопорушення за 2023 рік. URL : https://court.gov.ua/inshe/sudova_statystyka/zvit_dsau_2023.

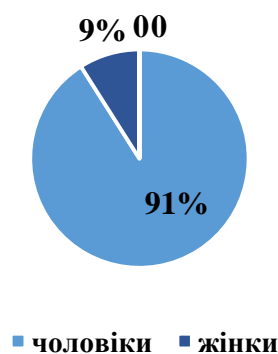
Співвідношення осіб, яких було притягнуто до адміністративної відповідальності за ст. 187 КУпАП, за статтю у 2023 році

Цікаво, що лише 1 особу, яка є внутрішньо переміщеною, було притягнуто до адміністративної відповідальності за ст. 187 КУпАП у 2023 році, адже кількість внутрішньо переміщених осіб в Україні перевищує 4,9 мільйонів осіб. Така тенденція дозволяє зробити висновок про те, що внутрішньо переміщені особи, які перебувають в складних життєвих обставинах у поєднанні із встановленим адміністративним наглядом намагаються інтегруватися в громади, які їх прийняли, вести законслухняний спосіб життя, що є позитивним показником розвитку українського суспільства.

Згідно даних інформаційно-комунікаційної системи «Інформаційний портал Національної поліції України» в період з 24 лютого по 28 грудня 2022 року 34 внутрішньо переміщені особи (31 чоловік та 3 жінки) звільнені з місць позбавлення волі, які відбували покарання за вчинення умисного злочину і в яких судимість не знята або не погашена⁷.

Співвідношення внутрішньо переміщених осіб, які були звільнені з місць позбавлення волі в період з 24 лютого по 28 грудня 2022 року, за статтю

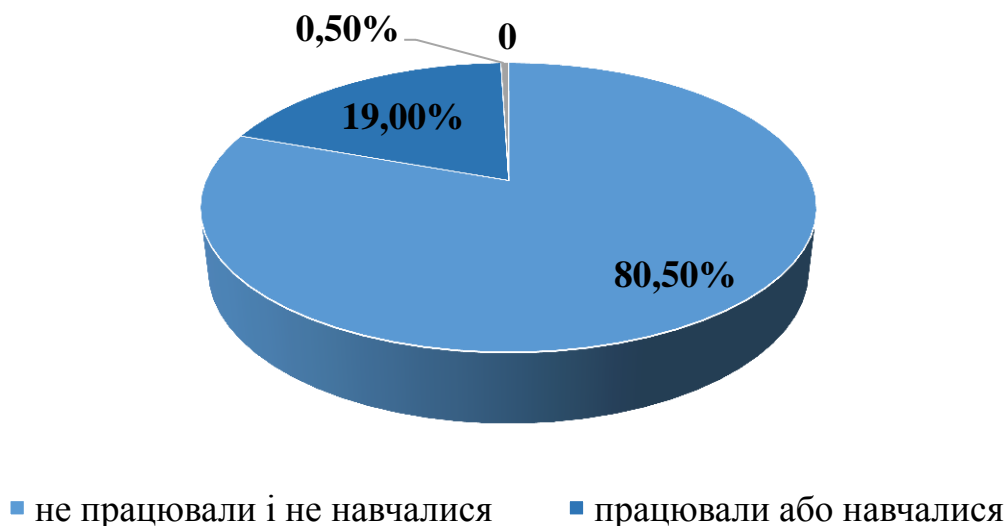

⁷ Лист ГУНП в Дніпропетровській області від 04.01.2023 р. № 24/103/05.2023.

Аналіз статистичних даних підтверджує тенденцію до переважання осіб чоловічої статі серед осіб, яким встановлено адміністративний нагляд. Однак, у порівнянні з загальною інформацією щодо гендерного складу внутрішньо переміщених осіб, зокрема і у Дніпропетровській області в цей період (41 % – чоловіки, 59 % – жінки⁸), наведена статистика змушує робити відповідні висновки: більшість внутрішньо переміщених осіб, яким встановлено адміністративний нагляд, є чоловіками; більшість законослухняних громадян серед внутрішньо переміщених осіб є жінками; необхідність урахування гендерного компоненту та статусу внутрішньо переміщеної особи у роботі поліцейських з піднаглядними.

Зазначимо, що більше 80 % осіб (17174 осіб), яких притягнули до адміністративної відповідальності за ст. 187 КУпАП у 2023 році, є працездатними особами, але вони не працювали і не навчалися на момент винесення рішення з приводу накладання на них адміністративного стягнення. Пенсіонери складають невелику частку, 75 осіб. Лише 1592 особи офіційно мали статус безробітного. Така статистика наводить на думку про те, що заходи з ресоціалізації осіб, яким встановлено адміністративний нагляд, реалізуються державними органами не у повному обсязі, потребують активізації, модернізації та адаптації до сучасних умов.

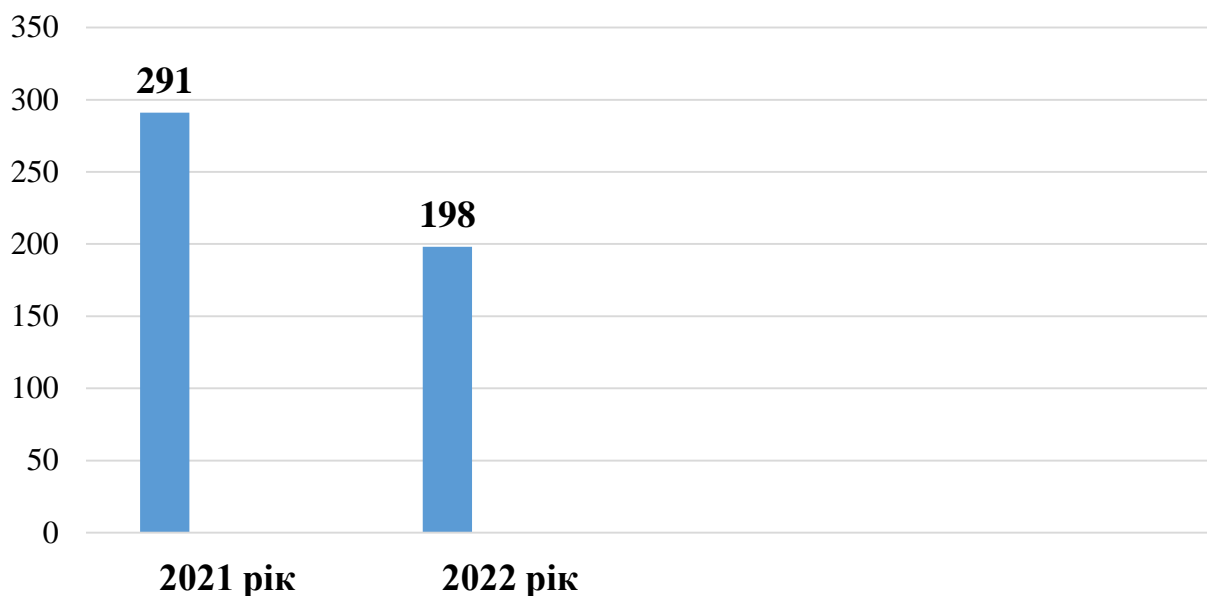
Співвідношення осіб, яких було притягнуто до адміністративної відповідальності за ст. 187 КУпАП, за принципом залученості до роботи

⁸ Наливайко Л. Р., Грицай І. О. Внутрішньо переміщені особи Дніпропетровської області: гендерний портрет: наук. видання (за ініціативи та підтримки Фонду Конрада Аденауера). Дніпро : ДДУВС, 2023. 116 с.

Кількість засуджених осіб за вчинення кримінальних правопорушень проти правосуддя (стаття 395 Кримінального кодексу України «Порушення правил адміністративного нагляду») у 2021-2022 роках (за вироками, що набрали законної сили) 2021 рік – 291 осіб, 2022 рік – 198 осіб⁹.

Кількість засуджених осіб за ст. 395 КК України

Ураховуючи те, що більше 80 % кримінальних правопорушень відносяться до категорії рецидивних, профілактична робота з раніше засудженими має бути одним з основних пріоритетів у діяльності правоохоронних органів, у тому числі й Національної поліції. Зокрема, ураховуючи загальну цифровізацію управлінських процесів, відповідно до статей 23, 25-27 Закону України «Про Національну поліцію», статей 1, 3-6 Закону України «Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі», із метою вжиття профілактичних заходів спостереження і контролю за поведінкою окремих осіб, щодо яких встановлено адміністративний нагляд, а також контролю за прибуттям осіб, звільнених із місць позбавлення волі, до обраного ними місця проживання і поставленням на облік раніше судимих осіб наказом МВС України від 11.12.2019 № 1032 затверджено Інструкцію з формування та ведення інформаційної підсистеми «Атріум» інформаційно-комунікаційної системи «Інформаційний портал Національної поліції України»¹⁰.

⁹ Стан здійснення правосуддя у кримінальних провадженнях та справах про адміністративні правопорушення судами загальної юрисдикції у 2022 році. URL : https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/oglyady/Stan_Pravosuddya_Criminal_2022.pdf.

¹⁰ Про затвердження Інструкції з формування та ведення інформаційної підсистеми «Атріум» інформаційно-комунікаційної системи «Інформаційний портал Національної поліції України»: Наказ МВС України від 11.12.2019 р. № 1032. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0217-20#Text>.

Підставами для встановлення адміністративного нагляду є¹¹:

а) вирок суду, що набрав законної сили, – щодо осіб, зазначених у пунктах «г» і «г» статті 3 Закону України «Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі»;

б) матеріали установ виконання покарань, – щодо осіб, зазначених у пунктах «б», «д» статті 3 Закону України «Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі»;

в) матеріали органів Національної поліції, – щодо осіб, зазначених у пункті «в» статті 3 Закону України «Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі».

Адміністративний нагляд встановлюється¹²:

– щодо осіб, зазначених у пунктах «б», «г» і «г» статті 3 Закону України «Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі», – у судовому засіданні одноособово суддею районного, районного у місті, міського та міськрайонного суду за місцезнаходженням установи виконання покарань за поданням начальника установи виконання покарань;

– щодо осіб, зазначених у пункті «в» статті 3 Закону України «Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі», - в судовому засіданні одноособово суддею районного, районного у місті, міського та міськрайонного суду за місцем проживання особи, звільненої з місць позбавлення волі, за поданням начальника органу Національної поліції.

У поданні мають бути визначені обмеження, які пропонує встановити на підставі статті 10 Закону України «Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі» відповідно начальник установи виконання покарань чи начальник органу Національної поліції щодо поведінки піднаглядного, та обґрунтування доцільності таких заходів.

Разом з поданням до суду надсилаються копія вироку та матеріали, що свідчать про необхідність встановлення адміністративного нагляду за відповідною особою.

У судовому засіданні викликається особа, щодо якої внесено подання про встановлення адміністративного нагляду, а за її клопотанням – і захисник, а також представник органу, начальник якого вніс подання.

Розгляд питання починається доповіддю про зміст подання та матеріалів, що надійшли разом з ним, після чого заслуховуються пояснення осіб, які з'явилися у судовому засіданні.

Після розгляду справи суддя виходить до нарадчої кімнати для прийняття рішення, після чого повертається в зал засідань і оголошує постанову про встановлення адміністративного нагляду та обмежень, які встановлюються щодо поведінки піднаглядного.

¹¹ Там само.

¹² Там само.

Постанова судді може бути оскаржена в установленому законом порядку.

Постанова судді надсилається для виконання начальнику органу Національної поліції України за місцем проживання особи, щодо якої встановлено нагляд, а у випадках, передбачених пунктами «б», «г» і «г» статті 3 Закону України «Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі», – начальнику установи виконання покарань.

Адміністрація установи виконання покарань постанову судді надсилає для виконання органу Національної поліції за вибраним піднаглядним місцем проживання в день його звільнення.

Термін адміністративного нагляду¹³:

Адміністративний нагляд встановлюється у визначеному статтею 5 Закону України «Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі» порядку терміном від одного року до двох років і не може перевищувати термінів, передбачених законом для погашення або зняття судимості. Для осіб, зазначених у пунктах «г», «д» статті 3 Закону України «Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі», адміністративний нагляд встановлюється на строк до погашення судимості.

У разі, коли є підстава вважати, що особа, щодо якої встановлено адміністративний нагляд, залишається небезпечною для суспільства, адміністративний нагляд за поданням відповідного органу Національної поліції може бути продовжено у визначеному цим Законом порядку кожного разу ще на шість місяців, але не більше терміну, передбаченого законом для погашення або зняття судимості.

Термін адміністративного нагляду починається з дня оголошення особі постанови судді про встановлення адміністративного нагляду.

Адміністративний нагляд здійснюється Національною поліцією. Осіб, щодо яких встановлено адміністративний нагляд, беруть на облік, фотографують, а у разі необхідності у них беруть відбитки пальців. Поліцейські зобов'язані систематично контролювати поведінку цих осіб, запобігати порушенням ними громадського порядку та прав інших громадян і припиняти їх, проводити розшук осіб, які уникають адміністративного нагляду.

Адміністративний нагляд припиняється постановою судді за поданням начальника органу Національної поліції¹⁴:

а) у разі погашення або зняття судимості з особи, яка перебуває під наглядом;

б) достроково, якщо піднаглядний перестав бути небезпечним для суспільства і позитивно характеризується за місцем роботи і проживання.

Піднаглядний може сам подати клопотання про зняття нагляду з підстав, зазначених у пункті «а» частини першої цієї статті Закону України «Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі».

¹³ Там само.

¹⁴ Там само.

В інших випадках адміністративний нагляд автоматично припиняється:

а) після закінчення терміну, на який його встановлено, якщо органом Національної поліції не подано клопотання про продовження нагляду або суддя відмовив у продовженні нагляду;

б) у разі засудження піднаглядного до позбавлення волі і направлення його до місця відбування покарання;

в) у разі смерті піднаглядного.

Порядок розгляду в суді питання про припинення адміністративного нагляду здійснюється відповідно до вимог частини четвертої статті 5 Закону України «Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі».

Обов'язки піднаглядних¹⁵:

Особи, щодо яких встановлено адміністративний нагляд, зобов'язані вести законослухняний спосіб життя, не порушувати громадський порядок і додержувати таких правил:

а) прибути у визначений установою виконання покарань термін в обране ними місце проживання і зареєструватися в органі Національної поліції;

б) з'являтися за викликом органу Національної поліції у вказаний термін і давати усні та письмові пояснення з питань, пов'язаних з виконанням правил адміністративного нагляду;

в) повідомляти поліцейських, які здійснюють адміністративний нагляд, про зміну місця роботи, місця проживання чи перебування, а також про виїзд за межі району (міста) у службових справах;

г) в разі від'їзду в особистих справах з дозволу поліцейського в інший населений пункт та перебування там більше доби зареєструватися у відповідному органі Національної поліції.

Після припинення адміністративного нагляду особи, зазначені у пункті «г» статті 3 Закону України «Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі», зобов'язані повідомляти органи Національної поліції України про зміну свого місця проживання чи перебування. За заявою прокурора на підставі рішення суду такий обов'язок також може бути встановлений щодо осіб, які відбули покарання за тяжкі або особливо тяжкі злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості малолітньої особи та до яких не було застосовано адміністративного нагляду. Обов'язок, передбачений цією частиною, встановлюється строком на три роки та може бути подовжений на такий самий строк на підставі судового рішення за заявою прокурора, поданою за місцем проживання особи, на яку покладається такий обов'язок.

Обмеження дій піднаглядних¹⁶:

¹⁵ Там само.

¹⁶ Там само.

До осіб, щодо яких встановлено адміністративний нагляд, за постановою суду можуть бути застосовані частково або у повному обсязі такі обмеження:

- а) заборона виходу з будинку (квартири) у визначений час, який не може перевищувати восьми годин на добу;
- б) заборона перебування у визначених місцях району (міста);
- в) заборона виїзду чи обмеження часу виїзду в особистих справах за межі району (міста);
- г) реєстрація в Національній поліції від одного до чотирьох разів на місяць.

Під час здійснення адміністративного нагляду суд за поданням начальника органу Національної поліції з урахуванням особи піднаглядного, його способу життя і поведінки може змінювати (зменшувати або збільшувати) обсяг обмежень, передбачених цією статтею.

Порядок ведення документації

Відомості на осіб, звільнених з місць позбавлення волі заносяться:

- до журналу реєстрації підоблікових осіб;
- до інтегрованих інформаційно-пошукових систем органів внутрішніх справ.

Журнал реєстрації підоблікових осіб *ведеться в електронному вигляді* відповідно до визначеної форми. За відсутності персонального комп'ютера інформація заноситься в письмовій формі до зазначеного журналу, виготовленого друкарським способом.

У ДОП в електронному вигляді зберігаються відомості на підоблікових осіб, які проживають на території адміністративної дільниці (у вигляді списків).

Справи зберігаються у відділі (секторі) ДОП.

У разі, якщо раніше засуджена особа, яка втратила соціально корисні зв'язки з рідними, є інвалідом I та II груп або бездомним та *самостійно звернулася* до ДОП за допомогою:

- протягом *десяти днів після звернення* до органів праці та соціального захисту населення направляється повідомлення за встановленою формою звільненої особи (додаток 1 спільного наказу від 07.11.2011 № 429/831/769/3279/5) з метою подальшого її влаштування до спеціалізованих установ для звільнених, закладів соціального обслуговування чи закладів для бездомних або інших закладів соціальної підтримки (догляду);

- з нею проводиться відповідна профілактична робота, здійснюється адміністративний нагляд, його встановлено, зокрема під час її перебування у центрі соціальної адаптації, закладі соціального обслуговування, спеціальному будинку-інтернаті, іншому закладі соціальної підтримки (догляду).

2. ФОРМИ ПРОФІЛАКТИЧНОЇ РОБОТИ З РАНІШЕ СУДИМИМИ ОСОБАМИ, ЗВІЛЬНЕНИМИ З МІСЦЬ ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ, ЯКІ ВІДБУВАЛИ ПОКАРАННЯ ЗА УМИСНІ ЗЛОЧИНІ, У ЯКИХ СУДИМІСТЬ НЕ ЗНЯТО ЧИ НЕ ПОГАШЕНО ПІД ЧАС ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ

Функції Національної поліції щодо здійснення профілактичної роботи з раніше судимими особами, звільненими з місць позбавлення волі, які відбували покарання за умисні злочини, у яких судимість не знято або не погашено, реалізуються в конкретних діях уповноважених посадових осіб Національної поліції. Такі дії знаходять своє відображення у певних формах діяльності відповідно до поставлених перед Національною поліцією завдань у цій сфері.

Форми профілактичної роботи з раніше судимими особами, звільненими з місць позбавлення волі, які відбували покарання за умисні злочини, у яких судимість не знято чи не погашено – це сукупність зовнішньо виражених дій, які провадяться з метою виявлення та усунення причин і умов, які сприяють повторному вчиненню цими особами злочинів та інших правопорушень, а також здійснення корекції їх поведінки. Під час правового режиму воєнного стану в Україні зміст поняття форм такої профілактичної роботи залишається таким же. Тобто мета профілактичної роботи з раніше судимими особами є незмінною за будь-яких зовнішніх обставин – активна зміна особистості таких осіб, перетворення їх асоціальної поведінки у законослухняну. Зауважимо, що така робота має вестися і в установах виконання покарань, а вже після звільнення осіб, які відбули покарання, естафету з допомоги їх соціалізації, попередження вчинення нових правопорушень, тощо переймають підрозділи превентивної діяльності Національної поліції України.

Форми профілактичної діяльності поліцейських з раніше судимими особами характеризуються такими особливостями:

- 1) це зовнішнє вираження конкретних дій;
- 2) реалізуються конкретно визначеними суб'єктами – дільничними офіцерами поліції, поліцейськими офіцерами громади в межах наданих їм законодавством повноважень¹⁷;
- 3) здійснюються у встановленому законом порядку¹⁸;

¹⁷ Про затвердження Інструкції з організації діяльності дільничних офіцерів поліції та поліцейських офіцерів громад: наказ МВС України від 28.07.2017 р. № 650. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1041-17#Text>.

¹⁸ Про затвердження Інструкції про організацію здійснення адміністративного нагляду за особами, звільненими з місць позбавлення волі: наказ МВС України, Державного департаменту України з питань виконання покарань від 04.11.2003 р. № 1303/203. *Офіційний вісник України*. 2004. № 2. Ст. 103.

4) спрямовані на виконання поставлених перед правоохоронними органами завдань та функцій, а саме з метою охорони прав і свобод людини, а також інтересів суспільства і держави; протидії злочинності.

До форм профілактичної роботи з раніше судимими особами, звільненими з місць позбавлення волі, які відбували покарання за умисні злочини, у яких судимість не знято або не погашено, традиційно відносять: **правові та неправові**. Критерієм для такої класифікації є наявність чи відсутність юридичних наслідків реалізації відповідної форми.

Правові форми – це діяльність, яка пов'язана з виконанням юридично значущих дій у чітко встановленому законом порядку. Вони визначаються природою суб'єкта державної влади та його компетенцією у сфері здійснення державно-владних повноважень.

Найбільш поширеними правовими формами діяльності державних органів, у тому числі і Національної поліції, є видання правових актів, індивідуальних актів управління та здійснення інших юридично значимих дій¹⁹.

Видання правових актів як форма адміністративної діяльності правоохоронних органів полягає в розробці та прийнятті підзаконних нормативно-правових актів, які закріплюють зміст та порядок реалізації відповідних процедур. У аналізованій нами профілактичній роботі поліцейських така форма може бути реалізована шляхом подання пропозицій до центральних органів Національної поліції щодо нормативного врегулювання окремих проблемних питань роботи з піднаглядними особами або удосконалення такої діяльності. Тобто підзаконні нормативно-правові акти, видані Міністерством внутрішніх справ або Національною поліцією, у сфері організації здійснення адміністративного нагляду за окремими особами, звільненими з місць позбавлення волі, є правовою формою діяльності Національної поліції (нормативно-правову основу такої діяльності див. у розділі 1 даної роботи).

Видання індивідуальних актів – це найчастіше застосовувана форма діяльності Національної поліції. У профілактичній діяльності Національної поліції щодо піднаглядних осіб в більшості випадків – це акти разової дії, які припиняються з моменту їх виконання. Під індивідуальними (адміністративними) актами необхідно розуміти засновані на законах та підзаконних актах Президента та Кабінету Міністрів України, прийняті в процесі виконавчо-розпорядчої діяльності односторонні, разові вказівки, які спрямовані на виникнення, зміну чи припинення певних правовідносин та потребують обов'язкового виконання особами, до яких вони звернені, з метою організації та забезпечення належної роботи²⁰. У тій діяльності, якій присвячена дана

¹⁹ Шоптенко С. С. *Форми адміністративно-юрисдикційної діяльності правоохоронних органів. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2016. № 5. С. 91-95.

²⁰ Там само.

робота, індивідуальні акти є зовнішніми, тобто спрямовані організацію та забезпечення адміністративного нагляду за особами, звільненими з місць позбавлення волі. Прикладами таких актів є протокол про адміністративне правопорушення за ст. 187 КУпАП, подання про встановлення адміністративного нагляду, подання про продовження адміністративного нагляду, тощо (див. додатки).

Наступною формою профілактичної роботи є здійснення інших юридично значимих дій. До них належать дії, які створюють нові юридичні положення, змінюють існуючі правові відносини або є необхідною умовою для настання правових наслідків. Постановка на профілактичний облік, ведення профілактичного обліку, зняття з профілактичного обліку є такими юридично значимими діями, які тягнуть за собою настання правових наслідків, наприклад, виконання рішення суду про встановлення адміністративного нагляду, є підставою для притягнення до відповідальності у разі невиконання вимог адміністративного нагляду, тощо.

Неправові форми безпосереднього юридичного значення не мають і не спричиняють виникнення адміністративно-правових відносин. Такі форми або передують правовим (наприклад, проведення перевірки піднаглядної особи за місцем проживання, за результатами якої видається юридичний акт (протокол про адміністративне правопорушення або рапорт результати проведення такої перевірки), реєстрація піднаглядних осіб у відділенні поліції визначену судом кількістю разів на місяць, за результатами якої видається юридичний акт (протокол про адміністративне правопорушення), або настають за ними (нарада з приводу реалізації правового акту)²¹.

Найпоширенішими серед них є організаційні дії, тобто повсякденні й різноманітні прояви управлінської дисципліни, що безпосередньо не спричиняють юридичних наслідків. До таких форм відносять проведення нарад, зустрічей, інструктажів, планування тощо.

До неправових форм також належать матеріально-технічні операції. У спеціальній літературі залежно від призначення та засобів виконання виділяються такі матеріально-технічні операції:

а) діловодство (організація документообігу) (усі операції, які пов'язані з виготовленням документів органами управління і яким притаманні технічний характер листування, передрук, розмноження і т. ін.);

б) безпосереднє виконання приписів правових актів, якщо воно має матеріальний (технічний) характер;

в) реєстраційні, що не мають самостійного значення (реєстрація справ в архіві, реєстрація довідок, доповідних записок про виконання плану роботи тощо);

²¹ Колпаков В. К. Адміністративне право України. К. : Юрінком Інтер, 2003. 544 с.

г) статистичні (збирання та оброблення статистичної інформації відповідно до встановлених правил);

д) інформаційно-довідкові (складання та опрацювання доповідних записок, довідок за результатами перевірок, підготовка довідників і довідок про роботу органів управління, дача відповідних роз'яснень і консультацій на підставі інформаційних матеріалів);

е) по систематизації матеріалів, зокрема правових актів (створення комплексних інформаційно-аналітичних систем для державних потреб);

ж) інформаційно-технологічні (впровадження інформаційних технологій в різних ланках державного управління)²².

²² Битяк Ю. П., Гаращук В. М., Дьяченко О. В. та ін. Адміністративне право України: підручник. К. : Юрінком Інтер, 2007. 544 с.

3. МЕТОДИ ПРОФІЛАКТИЧНОЇ РОБОТИ З РАНІШЕ СУДИМИМИ ОСОБАМИ, ЗВІЛЬНЕНИМИ З МІСЦЬ ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ, ЯКІ ВІДБУВАЛИ ПОКАРАННЯ ЗА УМИСНІ ЗЛОЧИНІ, У ЯКИХ СУДИМІСТЬ НЕ ЗНЯТО ЧИ НЕ ПОГАШЕНО ПІД ЧАС ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ

Методи профілактичної роботи з раніше судимими особами, звільненими з місць позбавлення волі, які відбували покарання за умисні злочини, у яких судимість не знято або не погашено, під час правового режиму воєнного стану нерозривно пов'язані з її формами.

Під методами будь-якої діяльності слід розуміти способи, прийоми і засоби, що використовуються для досягнення мети і становлять зміст цієї діяльності. Найважливішими з цих методів є **переконання і примус**, які також є загально визнаними універсальними і всеосяжними методами державного управління²³. Переконання і примус широко застосовуються в усіх сферах управління, у тому числі під час здійснення профілактичної роботи²⁴. Вони становлять систему засобів, за допомогою яких держава (в особі її відповідних інститутів і посадових осіб) впливає на установки і поведінку людей, у тому числі у сфері запобігання злочинності, і є необхідною умовою нормального функціонування суспільства, будь-якого державного чи громадського органу, всього управлінського процесу та необхідною умовою нормального функціонування всього процесу управління. За допомогою цих інструментів держава гарантує функціонування всієї соціальної системи, її організованість, дисципліну, охорону праці, повсякденне життя людей і нормальну соціальну обстановку в країні.

Основним (вирішальним) методом діяльності поліції є метод переконання. Його сутність полягає у впливі на погляди і поведінку людей з метою формування у них правильних переконань і розуміння необхідності добровільного і сумлінного виконання вимог законодавчих та інших правових норм, а змістом є сукупністю різноманітних специфічних засобів та інструментів такого впливу²⁵. Переконання, що здійснюється в ході профілактичної діяльності Національної поліції, має на меті запобігти повторному вчиненню правопорушень виявленими правопорушниками та зробити їх більш безпечними членами суспільства. Воно також покликане впливати на морально нестійких членів суспільства, зміцнювати громадську думку про цінність і захищеність правових норм та загальну нетерпимість до їх порушення. Саме з об'єктивних причин метод переконання є пріоритетним у правоохоронній діяльності Національної поліції.

²³ Битяк Ю. П., Зуй В. В. Адміністративне право України (Загальна частина): навч. посібник. Харків : ООО «Одісей», 1999. 224 с.

²⁴ Там само.

²⁵ Там само.

Справа також у характері та ефективності цього методу. У практичній діяльності поліції щодо запобігання злочинності метод переконання з раніше судимими особами, звільненими з місць позбавлення волі, які відбували покарання за умисні злочини, у яких судимість не знято або не погашено, під час правового режиму воєнного стану реалізується в різних заходах, які можна узагальнити наступним чином.

Їх можна розділити на групи: проведення профілактичних бесід, перевірка за місцем проживання, встановлення зв'язків та мікроклімату їх життєдіяльності, повідомлення про адміністративну та кримінальну відповідальність раніше судимим особам, звільненими з місць позбавлення волі, які відбували покарання за умисні злочини, у яких судимість не знято або не погашено.

До основних заходів індивідуально-профілактичної роботи ДОП у сфері профілактики правопорушень серед раніше судимих осіб можна віднести:

- виявлення та аналіз кримінальних правопорушень, що вчиняються особами зазначеної категорії;
- розроблення і здійснення заходів щодо усунення причин і умов, які сприяють їх вчиненню (нейтралізації, ліквідації);
- ініціювання зацікавленими органами, установами та іншими суб'єктами заходів щодо усунення (нейтралізації) виявлених причин та умов кримінальних правопорушень, учинених раніше судимими особами (заходи-сигнали);
- правове виховання, правова пропаганда та агітація;
- вивчення і формування адекватної громадської думки про стан кримінальних правопорушень серед раніше судимих осіб, її причини та умови, заходи боротьби з нею;
- надання консультативної допомоги неповнолітнім, раніше судимим, їх батькам.

Індивідуально-профілактична робота ДОП з раніше судимою особою повинна починатися з вивчення її особистості.

Для цього необхідно з'ясувати такі дані про цю особу:

1. соціально-демографічну характеристику (вік, освіта, рід занять, сімейний стан, склад сім'ї, наявність неповнолітніх дітей, житлові умови);
2. стан здоров'я, психічні відхилення, риси характеру, ставлення до членів сім'ї, сусідів, антигромадські інтереси і спрямування;
3. протиправна поведінка в минулому і заходи реагування правоохоронних органів, особливості поведінки в конфліктних ситуаціях.

За необхідності можуть виявлятися й інші обставини, які мають значення для організації з цією особою профілактичної роботи, перевіряється її оточення, визначається антигромадська спрямованість особи, неблагополучні умови життя, оцінюється можливість учинення нею кримінальних правопорушень.

Інформація про минуле і теперішнє життя особи, її дії, соціальні зв'язки й оточуюче середовище є підґрунтям для прогнозу її майбутньої поведінки. Прогноз майбутньої поведінки раніше судимої особи, у свою чергу, дозволить спланувати індивідуально-профілактичну діяльність. Під час такого планування основну увагу необхідно звернути на активізацію чинників, які можуть позитивно вплинути на особу раніше судимого, і нейтралізацію тих, що здатні справити негативний вплив на нього.

Деякі з раніше судимих осіб вчиняють однотипні правопорушення. За таких обставин держава змушена застосовувати до правопорушників поряд із засобами переконання примусові заходи. Примус характеризується тим, що цей засіб є допоміжним по відношенню до переконання, примус і застосовується лише після того, як було застосовано переконання. Він застосовується до відносно невеликої кількості осіб, зазвичай до тих, хто вчинив правопорушення. Адміністративний нагляд слід відносити до методу примусу в діяльності Національної поліції.

Виділяють такі заходи адміністративного примусу в діяльності Національної поліції:

- адміністративно-запобіжні заходи;
- заходи адміністративного припинення;
- заходи адміністративної відповідальності.

Розглянемо їх детальніше. Серед усіх заходів адміністративного примусу **адміністративно-запобіжні заходи** Національної поліції займають, мабуть, найважливіше місце завдяки своїй превентивній природі.

Адміністративно-запобіжні заходи є методологічно складним соціальним явищем. Перш за все, запобігання злочинності – це багаторівнева система заходів, що здійснюються державою, недержавними структурами, громадськими організаціями та окремими громадянами з метою мінімізації або нейтралізації причинних впливів, які породжують або сприяють вчиненню злочинів.

Запобігання злочинності – це багаторівнева система заходів, що здійснюються державними і недержавними структурами, громадськими організаціями та окремими громадянами з метою мінімізації або нейтралізації впливу причин, що породжують або сприяють вчиненню злочинів. По-друге, запобігання злочинності – це спеціалізований соціальний контроль, спрямований на зниження інтенсивності процесу детермінації злочинності, нейтралізацію дії її причин і створення умов для обмеження злочинності до соціально прийняттого рівня. По-третє, запобігання злочинності – це різнопланова діяльність, спрямована на пошук шляхів, засобів та інших можливостей ефективного впливу на злочинність. По-четверте, запобігання злочинності – це вплив держави, суспільства та його інститутів на негативні сторони суспільного життя, послаблення і нейтралізація причин протиправної поведінки та умов, що їй сприяють. По-п'яте, запобігання злочинності – це комплексна, багаторівнева взаємодія та взаємозалежність.

Порядок здійснення контролю за особами, звільненими з місць позбавлення волі, та ведення профілактичних справ:

1. Отримання повідомлення. Здійснення контролю за особами, звільненими з місць позбавлення волі, починається з часу отримання попереднього повідомлення про звільнення особи з установи виконання покарань (далі – УВП).

2. Реєстрація у журналі контролю за прибуттям та поставленням на облік раніше судимих осіб. У відділі (секторі) ДОП в журналі контролю за прибуттям та поставленням на облік раніше судимих осіб заповнюються графи 1-6 (заносяться дані про прізвище, ім'я, по батькові, рік народження особи, вхідний номер та дата надходження з УВП попереднього повідомлення про звільнення, дата звільнення з УВП, вихідний номер та дата відповіді до УВП на попереднє повідомлення про її звільнення).

3. Перевірка за можливим місцем проживання. Під час отримання повідомлення про прибуття засудженого ДОП організує перевірку можливості його проживання за обраним ним місцем.

З цією метою ДОП відвідує адресу, зазначену в повідомленні, опитує всіх повнолітніх членів сім'ї про можливість спільного проживання та реєстрації (прописки) особи, яка має звільнитися за вказаною адресою. За наслідками опитування складає рапорт.

4. Інформування установи виконання покарань. Про вирішення цього питання (як позитивне, так і негативне) ДОП сповіщає установу виконання покарань **не пізніше ніж через 20 днів** з дня надходження повідомлення-запиту (надсилає відповідний талон повідомлення-запиту та матеріали, отримані при проведенні опитування (пояснення і рапорт)).

5. Перевірка прибуття до місця проживання. Проведення профілактичної бесіди. Після звільнення раніше судимої особи ДОП організується перевірка прибуття звільненого до обраного ним місця проживання. Раніше судимого відвідують за місцем проживання для проведення з ним бесіди, під час якої йому роз'яснюють необхідність зареєструватися (прописатися), стати на облік у місцевому управлінні (відділі) поліції та здійснюють першочергові заходи щодо морального виховання, поставлення на облік і заведення профілактичної справи.

6. Взяття на облік. Раніше судимий запрошується до районного управління (відділу). До журналу контролю за прибуттям та поставленням на облік раніше судимих осіб уносяться дані про нього (розділи 7-13 журналу).

Одночасно від звільненого приймається детальне пояснення, у якому встановлюються його родинні зв'язки, з'ясовуються обставини всіх судимостей та злочинні зв'язки. Наразі раніше судимий письмово зобов'язується зареєструватися (прописатися) у місячний строк, працевлаштуватися та вести законослухняний спосіб життя, не порушувати громадський порядок.

Однак, мажемо констатувати, що адміністративний нагляд дуже часто має декларативний характер і обмежується виконанням зобов'язання звільненої особи реєструватися в поліції (від одного до чотирьох разів на місяць). Проаналізуємо позитивний досвід цього виду поступової реінтеграції.

Постпенітенціарний менеджмент для осіб, які звільнилися з місць позбавлення волі, включає електронні системи моніторингу. Зокрема, у Швеції, якщо особу засуджено до позбавлення волі на строк не більше шести місяців (дрібні крадії, водії, що потрапили в ДТП), вона має можливість відбувати покарання поза в'язницею шляхом посиленого нагляду з електронним моніторингом. Головне правило – задовольнити таку заяву. Однак заяву можна не задовольнити, якщо є особливі підстави, які виступають проти примусового виконання покарань поза межами в'язниці²⁶.

У Австрії електронні ножні браслети надівають на достроково звільнених, яких було засуджено до строків менше трьох років. Цікавим є досвід Франції щодо використання електронних засобів контролю в профілактичних цілях, де парламентом було розглянуто законопроект, який (у разі його схвалення) дозволить суддям зобов'язувати осіб, причетних до вчинення статевих злочинів, носити електронні браслети протягом певного періоду навіть після відбуття покарання з метою контролю та запобігання вчиненню нових протиправних дій.

Поширеність електронного спостереження пов'язана з використанням GPS-технологій та мобільного зв'язку. Учасники програми зобов'язані дотримуватися графіка перебування під електронним наглядом. Порушенням умов запобіжного заходу буде вважатися:

- спроби пошкодити або зняти електронний браслет;
- пошкодження електронного обладнання, встановленого за місцем проживання особи;
- порушення будь-якої іншої умови, передбаченої програмою.

Загальний контроль і координацію діяльності здійснює підрозділ електронного моніторингу.

В Україні моніторинг здійснюється підрозділами електронного моніторингу лише відносно підозрюваного, обвинуваченого²⁷.

Оцінюючи перспективи реформування заходів контролю дільничних офіцерів поліції за особами, звільненими з місць позбавлення волі, шляхом здійснення електронного моніторингу України, потрібно надати чіткі рекомендації щодо подолання «кризи впливу після звільнення з місць позбавлення волі»:

1. Запровадити використання електронного моніторингу як заходу забезпечення публічної безпеки для запобігання девіантній поведінці осіб, які звільняються з місць позбавлення волі (особливо тих, хто скоїв тяжкі злочини).

²⁶ Judgment regarding intensive supervision with electronic monitoring. URL : <https://www.domstol.se/en/supreme-administrative-court/news-archive/judgment-regarding-intensive-supervision-with-electronic-monitoring/>

²⁷ Про затвердження Порядку застосування електронних засобів контролю: Наказ МВС України від 08.06.2017 р. № 480. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-17#Text>.

2. Проаналізувати, чи потрібен постпенітенціарний моніторинг для категорії осіб, засуджених до позбавлення волі за один із злочинів, пов'язаних з незаконним обігом наркотичних засобів, психотропних речовин та наркотичних засобів. Це пов'язано з тим, що в багатьох країнах так звані «дискваліфіковані» правопорушники підлягають постпенітенціарному нагляду.

3. Розглянути питання про доцільність здійснення адміністративного нагляду Національною поліцією, чи можна передати ці функції органам пробації або відповідному департаменту, відповідальному за здійснення заходів безпеки та контролю за окремими особами, звільненими з місць позбавлення волі.

Під час запровадження воєнного стану перед поліцейськими постають проблеми ідентифікації піднаглядних осіб, адже внутрішня і зовнішня міграція в Україні відбувалася раптово та стихійно. Неможливість у повному обсязі працівниками поліції відслідкувати дії піднаглядних осіб, які стали внутрішньо переміщеними особами, виїхали за кордон, загинули в наслідок збройного конфлікту, залишилися на окупованій території, тощо. Така проблема виникає в наслідок відсутності єдиної системи обліку піднаглядних осіб, хоча фактично на нормативному рівні така система функціонує (про це детальніше буде наголошено у розділі 4 науково-методичних рекомендацій), а також в наслідок відсутності обов'язку та мотивації у поліцейських щодо встановлення місця перебування таких осіб. Після стабілізації обстановки в Україні за два роки, впродовж яких триває збройний конфлікт, проблема оновлення даних щодо піднаглядних осіб, їх систематизації та упорядкування не були вирішені на державному рівні. Якщо піднаглядна особа є свідомим громадянином України, який виїхав з окупованої чи іншої території України, тобто змінив місце проживання під час введення воєнного стану, то така особа встане облік в підрозділі Національної поліції за новим місцем проживання, надасть необхідний перелік документів та буде дотримуватися. Якщо піднаглядна особа є несвідомим громадянином, то встановити її місце перебування не видається можливим. У випадку залишення на території, окупованій РФ, доля таких осіб буде встановлюватися після деокупації цих територій. Однак, якщо переміщення піднаглядних осіб під час дії воєнного стану здійснювалося в межах території України, то притягнення їх до адміністративної відповідальності за самовільне залишення місця проживання відбувається на загальних засадах.

Заходи адміністративного припинення є загальними під час здійснення будь-якого виду діяльності поліцейськими. До них традиційно відносять поліцейські заходи, заходи забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення, доставлення особи, тощо.

До примусових методів діяльності Національної поліції традиційно відносять і притягнення винних осіб до адміністративної відповідальності.

Відповідальність за порушення правил адміністративного нагляду²⁸:

У разі злісного порушення правил адміністративного нагляду, передбачених статтями 9 і 10 Закону України «Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі», особи, щодо яких встановлено адміністративний нагляд, притягаються до відповідальності згідно з законодавством. Контроль за здійсненням адміністративного нагляду покладається на органи Національної поліції.

Адміністративна відповідальність за порушення правил адміністративного нагляду передбачена статтею 187 КУпАП:

Стаття 187 КУпАП. Порушення правил адміністративного нагляду²⁹

Порушення правил адміністративного нагляду особами, щодо яких встановлено такий нагляд, а саме:

1) неявка за викликом органу Національної поліції у вказаний термін і ненадання усних або письмових пояснень з питань, пов'язаних з виконанням правил адміністративного нагляду;

2) неповідомлення працівників Національної поліції, які здійснюють адміністративний нагляд, про зміну місця роботи чи проживання або про виїзд за межі району (міста) у службових справах;

3) порушення заборони виходу з будинку (квартири) у визначений час, який не може перевищувати восьми годин на добу;

4) порушення заборони перебування у визначених місцях району (міста);

5) нереєстрація в органі Національної поліції, – тягнуть за собою накладення штрафу від трьох до десяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Дії, передбачені частиною першою цієї статті, якщо вони вчинені повторно протягом року після накладення адміністративного стягнення, –

тягнуть за собою накладення штрафу від десяти до п'ятнадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправні роботи на строк від одного до двох місяців з відрахуванням двадцяти відсотків заробітку, а в разі, якщо за обставинами справи з урахуванням особи порушника застосування цих заходів буде визнано недостатнім, – адміністративний арешт на строк до п'ятнадцяти діб.

Коментуючи дану статтю КУпАП, варто відзначити, що **об'єктом** даного правопорушення є суспільні відносини, які виникають під час встановлення особі адміністративного нагляду як системи тимчасових примусових профілактичних заходів спостереження та контролю за поведінкою окремих осіб, звільнених з місць позбавлення волі, що здійснюється уповноваженими поліцейськими відповідно до норм чинного законодавства.

²⁸ Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі: Закон України від 01.12.1994 р. № 264/94-ВР. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/264/94-%D0%B2%D1%80#Text>.

²⁹ Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 р. № 8073-Х. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>.

Об'єктивна сторона може бути виражена як у діях, так і у бездіяльності особи, якій судом встановлено адміністративний нагляд. Діяння, за які особу можуть притягнути до адміністративної відповідальності, чітко визначені в диспозиції ст. 187 КУпАП. Метою такого діяння є ухилення від виконання правил адміністративного нагляду. Особи, відносно яких встановлено адміністративний нагляд, повинні нести законослухняний спосіб життя, не порушувати публічний порядок та безпеку, а також виконувати визначені правила адміністративного нагляду.

Суб'єктом даного правопорушення є повнолітні особи, які перебувають під адміністративним наглядом та порушують відповідні правила. Повноліття такі особи мають досягти максимум у період відбування покарання або до звільнення з місць позбавлення волі. Тобто на період встановлення адміністративного нагляду судом особа має бути повнолітньою, досягти 18-річного віку.

Суб'єктивна сторона даного проступку виражається у прямому умислі і передбачає спеціальну мету – ухилення від виконання правил адміністративного нагляду. При вирішенні питання про визнання вини особи у порушеннях правил адміністративного нагляду кваліфікуюче значення мають лише ті порушення обмежень (заборон), які відповідають вимогам, передбаченим законодавством.

Під час розгляду адміністративних справ про порушення правил адміністративного нагляду судді нерідко кваліфікують будь-які порушення закону, вчинені піднаглядними особами, як порушення правил адміністративного нагляду. У той час, як дії піднаглядних осіб при порушенні публічного порядку, злісній непокорі законному розпорядженню чи вимозі поліцейського, члена громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону, військовослужбовця мають кваліфікуватися не як порушення правил адміністративного нагляду, а як різні адміністративні правопорушення, відповідальність за які прямо передбачена відповідними статтями. Не виключається при цьому застосування санкцій за сукупністю вчинених правопорушень.

З метою вивчення ефективності діяльності щодо виявлення та документування адміністративних правопорушень, передбачених ст. 187 КУпАП (порушення правил адміністративного нагляду) здійснено аналіз наявної в ІКС ІППІ інформації за 2023 рік в ГУНП в Рівненській області.

Так, проведеним аналізом встановлено, що за ч. 1 ст. 187 КУпАП складено **730** протоколів, з яких 98 закрито за ст.ст. 21, 22, п.1-7 ст. 247 КУпАП. Разом з тим, встановлено **21** випадок складання 3 і більше протоколів на одну і ту ж особу протягом 1 дня. Встановлено випадки, коли на одну особу протягом місяця складались протоколи **20, 25, 27** разів, що може свідчити про неефективність діяльності окремих поліцейських, штучне нарощування показників роботи, порушення порядку документування адміністративних правопорушень та реагування на події, що не справляє профілактичний вплив на порушників, проте призводить до зниження авторитету поліцейських та рівня довіри до поліції.

Детальний аналіз адміністративних матеріалів, складених за фактом вчинення адміністративного правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 187 КУпАП показав наявність порушень вимог чинного законодавства щодо документування правопорушень та реагування на події та повідомлення.

Зокрема, лише в окремих випадках документування протиправної поведінки відбувається з дотриманням встановленого порядку та не допускаються порушення.

Переважно під час документування порушення правил адміністративного нагляду, поліцейськими складався рапорт, що не реєструвався належним чином, як це передбачає наказ МВС України від 08.02.2019 № 100 «Про затвердження Порядку ведення єдиного обліку в органах (підрозділах) поліції заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення та інші події». Зокрема, відповідно до ч. 6 розділу 2 Порядку, поліцейський незалежно від місця свого перебування в разі виявлення або отримання інформації про кримінальне правопорушення та іншу подію чи звернення до нього громадян із заявою (повідомленням) невідкладно повідомляє про це за скороченим номером екстреного виклику поліції «102» і зобов'язаний ужити заходів щодо запобігання правопорушенню, його припинення, рятування людей, надання допомоги особам, які її потребують, установлення і затримання осіб, які вчинили правопорушення, та охорони місця події.

Натомість, поліцейські, які документували порушення правил адміністративного нагляду, писали рапорти щодо виявлених ними адміністративних правопорушень, а пізніше, в день, коли виявляли правопорушника, складали на підставі рапортів протоколи. Зокрема, використовуючи такий алгоритм дій, поліцейський дає підстави сумніватись у тому чи були такі рапорти написані у день виявлення порушення, чи писалися усі в один день, адже рапорти не зареєстровані окремо в різні дні та відсутні реєстрації в ЄО.

4. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ТА ВЕДЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПІДСИСТЕМИ «АТРІУМ» ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ «ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПОРТАЛ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ»

Інформаційна підсистема «Атріум» інформаційно-комунікаційної системи «Інформаційний портал Національної поліції України» (далі – ПНП) призначена для обробки відомостей під час наповнення електронного журналу контролю за прибуттям та поставленням на облік раніше судимих осіб, забезпечення вжиття тимчасових профілактичних заходів спостереження і контролю за поведінкою окремих осіб, щодо яких встановлено адміністративний нагляд, за прибуттям осіб, звільнених з місць позбавлення волі, до обраного ними місця проживання³⁰.

Інформаційну підсистему «Атріум» створено з метою:

1) формування та наповнення електронного журналу контролю за прибуттям та поставленням на облік раніше судимих, а також контролю за поведінкою осіб, щодо яких встановлено адміністративний нагляд;

2) інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності поліції, зокрема з використанням геоінформаційних підсистем для візуалізації інформації у вигляді електронних карт, при проведенні аналізу та встановлення зв'язків між даними, що мають значення під час розслідування кримінальних правопорушень;

3) встановлення місцезнаходження осіб, щодо яких встановлено адміністративний нагляд та які ухиляються від обліку.

Формування інформаційної підсистеми «Атріум» здійснюють уповноважені посадові особи органів (підрозділів) поліції, які забезпечують належне наповнення інформаційної підсистеми «Атріум» (за допомогою програмно-технічних засобів системи ПНП. Традиційно такими особами дільничні офіцери поліції або поліцейські офіцери територіальної громади. Така особа здійснює наповнення, забезпечує належну повноту та достовірність унесеної інформації.

Цікаво, що мова формування інформаційної підсистеми «Атріум» – державна, для установчих даних особи - додатково російська та англійська.

Захист інформації в інформаційній підсистемі «Атріум» забезпечується створенням у системі ПНП комплексної системи захисту інформації з підтвердженою відповідністю.

³⁰ Про затвердження Інструкції з формування та ведення інформаційної підсистеми «Атріум» інформаційно-комунікаційної системи «Інформаційний портал Національної поліції України»: Наказ МВС України від 11.12.2019 р. № 1032. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0217-20#Text>.

Формування інформаційної підсистеми «Атріум» здійснюється шляхом створення електронної картки уповноваженою посадовою особою, яка здійснює наповнення цієї картки та внесення до неї відомостей із сповіщення за встановленою формою, вироку суду, відповідної постанови судді:

- прізвище, ім'я та (за наявності) по батькові;
- дата народження (число, місяць, рік);
- громадянство (або особа без громадянства);
- стать;
- місце народження;
- місце проживання;
- унікальний номер запису в Єдиному державному демографічному реєстрі (за наявності);
- статті (частини статті) Кримінального кодексу України, за якими особу засуджено;
- строк, вид, початок та закінчення строку основного й додаткових покарань.

Перед унесенням відомостей до інформаційної підсистеми «Атріум» уповноважена посадова особа, яка здійснює наповнення, проводить перевірку наявності раніше сформованої електронної картки (чи її відсутності) щодо особи в інформаційній підсистемі «Атріум».

Пошук здійснюється засобами прикладного програмного інтерфейсу за принципом «один до багатьох», «один до одного». У цьому разі зіставляються дані отриманих облікових документів з даними, наявними в інформаційній підсистемі «Атріум».

За результатами пошуку створюється нова чи доповнюється інформацією раніше сформована електронна картка.

У разі створення електронної картки вперше уповноважена посадова особа, яка здійснює наповнення, здійснює верифікацію та ідентифікацію особи за ідентифікатором, що використовується в ЄІС МВС.

За відсутності можливості ідентифікувати особу засобами ЄІС МВС отримання відомостей про таку особу здійснюється відповідно до вимог Порядку ведення Єдиного державного демографічного реєстру та надання з нього інформації, взаємодії між уповноваженими суб'єктами, а також здійснення ідентифікації та верифікації, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18 жовтня 2017 року № 784³¹.

Після здійснення верифікації та ідентифікації особи до електронної картки вноситься фотозображення особи та значення ідентифікатора, у разі його відсутності – реквізити поля не заповнюються та робиться відмітка

³¹ Про затвердження Порядку ведення Єдиного державного демографічного реєстру та надання з нього інформації, взаємодії між уповноваженими суб'єктами, а також здійснення ідентифікації та верифікації: Постанова Кабінету Міністрів України від 18.10.2017 р.
№ 784. URL : <https://www.kmu.gov.ua/npas/250358755>.

про відсутність унікального номера запису в Єдиному державному демографічному реєстрі.

Після збереження електронної картки із заповненими відомостями про обране місце проживання особи, звільненої з місць позбавлення волі, інформація автоматизовано завантажується протягом доби до електронного журналу контролю за прибуттям та поставленням на облік раніше судимих осіб, розміщеного в електронному кабінеті дільничного офіцера поліції.

Адміністрування інформаційної підсистеми «Атріум» покладається на уповноважений структурний підрозділ центрального органу управління поліції, який забезпечує управління (адміністрування), контроль за формуванням та підтриманням її в актуальному стані, ужиття заходів щодо вдосконалення, надання користувачам прав доступу до неї, ведення їх обліку.

Адміністратор з питань обміну інформацією системи ІППІ впроваджує організаційно-технічні заходи, які забезпечують захист інформації, що передається та отримується.

Інформаційний обмін між МВС та Національною поліцією України здійснюється за допомогою прикладних програмних інтерфейсів системи ІППІ та ЄІС МВС.

Керівники структурних підрозділів центрального органу управління поліції, територіальних (у тому числі міжрегіональних) органів Національної поліції України та їх територіальних (відокремлених) підрозділів визначають уповноважених осіб як користувачів інформаційної підсистеми «Атріум» та рівень їх доступу, який потрібно надати таким уповноваженим особам у зв'язку з виконанням ними службових обов'язків.

Доступ надається на підставі мотивованого листа, підписаного керівником відповідного структурного підрозділу центрального органу управління поліції або територіального (у тому числі міжрегіонального) органу Національної поліції України чи особою, яка виконує його обов'язки, надісланого до уповноваженого структурного підрозділу центрального органу управління поліції, який забезпечує управління (адміністрування) інформаційної підсистеми «Атріум», разом з розпискою про нерозголошення даних, отриманих під час використання інформаційної підсистеми «Атріум».

Уповноважений структурний підрозділ центрального органу управління поліції, який забезпечує управління (адміністрування) інформаційної підсистеми «Атріум», протягом трьох робочих днів розглядає мотивований лист про надання доступу до інформаційної підсистеми «Атріум» як користувачу та приймає рішення про його задоволення або відмову в такому доступі.

Відомості щодо користувача та наданого йому рівня доступу уповноважена особа структурного підрозділу центрального органу управління поліції, який забезпечує управління (адміністрування) інформаційною підсистемою «Атріум», уносить до електронного журналу обліку користувачів системи ІППІ.

Щодо випадків відмови в наданні доступу користувачу або позбавлення доступу в разі встановлення фактів неправомірного використання інформаційного ресурсу листом інформується відповідний керівник структурного підрозділу

центрального чи територіального органу управління поліції (у тому числі міжрегіонального) органу Національної поліції України.

Доступ користувачів до інформації здійснюється з дотриманням вимог Законів України «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах»³² та «Про захист персональних даних»³³. Інформація, що міститься в інформаційній підсистемі «Атріум», не підлягає поширенню та переданню третім особам, крім випадків, передбачених законодавством.

Відомості з інформаційної підсистеми «Атріум» надаються безкоштовно на запит суду, прокурора, слідчого, органів державної влади, що оформлені відповідно до вимог частини четвертої статті 16 Закону України «Про захист персональних даних»³⁴, в електронній формі з використанням прикладного програмного інтерфейсу або в паперовій формі в разі відсутності можливостей для електронного інформаційного обміну.

Кожній особі забезпечується реалізація права на одержання будь-яких відомостей про неї, які зберігаються в інформаційній підсистемі «Атріум», відповідно до Закону.

Електронні картки зберігаються до моменту припинення адміністративного нагляду відповідно до статті 8 Закону України «Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі»³⁵ та статей 88-91 Кримінального кодексу України³⁶, якщо особами, які перебувають на обліку, не вчинено нове кримінальне правопорушення.

У разі закінчення термінів зберігання електронних карток інформація, що міститься в них, автоматично знищується.

На жаль, наведені вище нормативно-правові положення є теоретичними, адже, незважаючи на те, що Інструкція з формування та ведення інформаційної підсистеми «Атріум» була затверджена наказом МВС України від 11.12.2019 № 103, станом на лютий 2024 року така підсистема не розпочала свою роботу, вона не запроваджена в діяльність практичних підрозділів Національної поліції. Саме тому дотепер відповідальні посадові особи за ведення профілактичних обліків осіб, звільнених з місць позбавлення волі ведуть такий облік у паперовій формі.

Проте в умовах діджиталізації сучасного українського суспільства з метою підвищення якості та оперативності роботи підрозділів превентивної

³² Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах: Закон України від 05.07.1994 р. № 80/94-ВР. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80/94-%D0%B2%D1%80#Text>.

³³ Про захист персональних даних: Закон України від 01.06.2010 р. № 2297-VI. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text>.

³⁴ Там само.

³⁵ Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі: Закон України від 01.12.1994 р. № 264/94-ВР. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/264/94-%D0%B2%D1%80#Text>.

³⁶ Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>.

діяльності Національної поліції вважаємо запровадження такого електронного обліку необхідним, сучасним та вчасним рішенням. Полегшення роботи відповідальних осіб відбудеться за рахунок уніфікації баз даних різних регіонів України та можливості автоматичного відслідковування переміщення піднаглядних осіб по території України, застосованих до них профілактичних заходів, а також заходів адміністративної та кримінальної відповідальності. Крім того, зазначена інформаційна підсистема спрощує ведення профілактичного обліку, автоматично припиняє його у разі завершення строку адміністративного нагляду за особою.

Отже, реалізуючи принципи відкритості та прозорості діяльності Національної поліції, інформаційна підсистема «Атріум» сприяє єдиноразовому створенні реєстраційних документів на особу, незалежно від зміни місця проживання особи, якій встановлено адміністративних нагляд. Крім того, підсистема забезпечує можливість відповідальній особі паралельного виконання різних операцій з метою скорочення часу руху документів і підвищення оперативності їх виконання. Застосування такої системи виключає можливість дублювання документів та забезпечує ефективність організованого пошуку документів.

Перевага електронної інформаційної системи над традиційним профілактичним обліком є безперечною, адже основною проблемою традиційної технології управління документообігом є практична неможливість централізовано відслідкувати рух документів організації. Окрім цього перевагами такої системи є:

- можливість вміщення в документ, крім тексту, мультимедійних даних;
- можливість використання заздалегідь заготовлених форм;
- висока швидкість передачі інформації за великою кількістю адрес;
- екологічність;
- висока компактність архіву;
- висока швидкість пошуку і одержання інформації;
- можливість захисту документів від несанкціонованого доступу та розмежування прав доступу співробітників до інформації;
- економія коштів, призначених для купівлі копіювально-розмножувальної техніки й витратних матеріалів на неї, її ремонту, оплати служб поштової доставки, а також це зменшує витрати на зберігання паперових документів.

5. ОСОБЛИВОСТІ ВЗАЄМОДІЇ МІЖ ВІДПОВІДНИМИ СУБ'ЄКТАМИ СОЦІАЛЬНОЇ АДАПТАЦІЇ ОСІБ, ЯКІ ВІДБУВАЮТЬ АБО ВІДБУЛИ ПОКАРАННЯ У ВИДІ ОБМЕЖЕННЯ, ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ НА ПЕВНИЙ СТРОК ПІ ЧАС ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ

Загальні засади соціальної адаптації осіб, які відбувають чи відбули покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк, засади участі у соціальній адаптації цих осіб підприємств, установ та організацій, об'єднань громадян, а також фізичних осіб, забезпечує правове регулювання відносин, спрямованих на реалізацію такими особами прав і свобод, передбачених Конституцією та законами України визначає Закон України «Про соціальну адаптацію осіб, які відбувають чи відбули покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк»³⁷. Дія цього Закону поширюється на осіб, які відбувають покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк, та на звільнених осіб (громадян України, іноземців та осіб без громадянства, які на законних підставах постійно проживають на території України).

Звільнені особи – особи, які відбули покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк, а також звільнені від подальшого відбування зазначених видів покарань на підставах, передбачених законом.

Соціальна адаптація – процес засвоєння звільненими особами соціального досвіду з метою повернення їх до самостійного загальноприйнятого соціально-нормативного життя в суспільстві.

Соціальний патронаж – допомога звільненим особам шляхом здійснення комплексу правових, економічних, організаційних, психологічних, соціальних та інших заходів, зокрема надання послуг, спрямованих на їх соціальну адаптацію. Соціальний патронаж здійснюється стосовно звільнених осіб, які звернулися до суб'єктів соціального патронажу протягом шести місяців після звільнення з установ виконання покарань.

Соціальний патронаж звільнених осіб базується на таких принципах:

- законності;
- демократизму;
- рівності громадян;
- адресності;
- індивідуального підходу;

³⁷ Про соціальну адаптацію осіб, які відбувають чи відбули покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк: Закон України від 17.03.2011 р. № 3160-VI. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3160-17#Text>.

- доступності та відкритості;
- добровільності вибору чи відмови від підтримки;
- гуманності;
- комплексності;
- соціальної справедливості;
- конфіденційності.

Центральні та місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування здійснюють соціальний патронаж звільнених осіб, зокрема, утворюють спостережні комісії, піклувальні ради при спеціальних виховних установах та здійснюють контроль за діяльністю суб'єктів соціального патронажу, які їм підпорядковані.

Загальну координацію соціального патронажу звільнених осіб віком до 35 років включно здійснює центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері освіти і науки, молоді та спорту, а після 35 років – центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сферах трудових відносин, соціального захисту населення.

Порядок взаємодії суб'єктів соціального патронажу затверджується наказом центральних органів виконавчої влади, що забезпечують формування державної правової політики, державної політики у сферах трудових відносин, соціального захисту населення, сім'ї та дітей, освіти і науки, молоді та спорту, охорони здоров'я, виконання кримінальних покарань, та Міністерства внутрішніх справ України³⁸.

Суб'єкти соціального патронажу в разі звернення до них звільнених осіб зобов'язані невідкладно розпочати здійснення стосовно таких осіб заходів соціального патронажу.

Послуги, що надаються суб'єктами соціального патронажу:

- послуги тимчасового притулку,
- соціальні послуги,
- медичні послуги,
- юридичні послуги,
- освітні послуги,
- реабілітаційні послуги,
- інші послуги.

Звільненим особам забезпечується надання медичної та медико-санітарної допомоги в установленому законодавством порядку.

У разі відсутності у звільненої особи реєстрації місця проживання або перебування надання їй медичної допомоги здійснюється за направленням суб'єктів соціального патронажу. Звільнені особи, які хворіють на особливо

³⁸ Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів соціального патронажу звільнених осіб: Наказ Міністерства соціальної політики України, МВС України, МОЗ України, Міністерства юстиції України від 07.11.2011 р. № 429/831/769/3279/5. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1441-11#Text>.

небезпечні інфекційні хвороби або є носіями збудників таких хвороб, підлягають медичному нагляду і лікуванню в порядку, передбаченому законом. Особи, які на день звільнення потребують стаціонарної медичної допомоги, направляються до закладів охорони здоров'я на підставах і в порядку, передбачених законодавством.

До звільнення з установ виконання покарань за особами, які відбувають покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк, зберігається жила приміщення, що вони займали на законних підставах до засудження. Звільнені особи, які потребують поліпшення житлових умов, мають право на отримання житлового приміщення в порядку, передбаченому законодавством. Звільненим особам, які не мають жилої площі, після прибуття до обраного місця проживання на період до отримання такої площі місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування надається місце для тимчасового проживання в соціальних чи спеціальних гуртожитках, створених цими органами. Місце для проживання в зазначених гуртожитках надається також звільненим особам, жила площа яких тимчасово заселена, на період до її звільнення та звільненим особам, яким повернути колишнє жила приміщення немає можливості, – на період до поліпшення їх житлових умов у порядку, передбаченому законом.

Видача паспортів та реєстрація місця проживання або перебування звільнених осіб здійснюються протягом строку та в порядку, передбачених законодавством.

Держава забезпечує надання додаткових гарантій щодо працевлаштування звільнених осіб.

Спеціалізованими установами для звільнених осіб є:

- центр соціальної адаптації;
- спеціальний будинок-інтернат.

Центр соціальної адаптації – соціальна установа, діяльність якої спрямована на поступове повернення звільнених осіб до самостійного загальноприйнятого соціально-нормативного життя в суспільстві шляхом надання їм соціальних послуг та сприяння в отриманні іншої допомоги з урахуванням індивідуальних потреб.

Спеціальний будинок-інтернат – соціально-медична установа, призначена для постійного проживання звільнених осіб - громадян похилого віку, осіб з інвалідністю I і II груп, які за станом здоров'я потребують стороннього догляду, побутового і медичного обслуговування. До спеціального будинку-інтернату на безоплатній основі приймаються звільнені особи – громадяни похилого віку, особи з інвалідністю I і II груп, що не мають працездатних дітей або інших родичів, які згідно із законом зобов'язані їх утримувати. До спеціального будинку-інтернату можуть прийматися на платній основі звільнені особи, що мають працездатних дітей або інших родичів, які згідно із законом зобов'язані їх утримувати. Діяльність

спеціальних будинків-інтернатів регулюється типовим положенням, затвердженим центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сферах трудових відносин, соціального захисту населення³⁹.

У разі якщо звільнена особа є бездомною, надання їй послуг здійснюється відповідно до Закону України «Про основи соціального захисту бездомних осіб і безпритульних дітей»⁴⁰. Громадяни похилого віку та особи з інвалідністю I і II груп з числа звільнених осіб, які потребують постійного стороннього догляду, направляються місцевими державними адміністраціями до будинків-інтернатів та інших закладів соціальної підтримки (догляду) в установленому законодавством порядку. До дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, звільнених з установ виконання покарань, органи опіки і піклування застосовують форми їх влаштування в установленому законодавством порядку. Звільненим особам віком до 35 років включно соціальні послуги надаються центрами соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді на підставах і в порядку, передбачених законодавством.

Повноваження центральних органів виконавчої влади щодо здійснення соціального патронажу:

- 1) забезпечують реалізацію державної політики щодо соціальної адаптації звільнених осіб;
- 2) організують та координують роботу щодо здійснення соціального патронажу;
- 3) забезпечують розроблення відповідних планів заходів із метою реалізації державної політики щодо соціальної адаптації звільнених осіб;
- 4) здійснюють методичне та нормативно-правове забезпечення соціального патронажу;
- 5) вживають заходів для підтримки підприємств, установ, організацій та фізичних осіб, що здійснюють соціальний патронаж;
- 6) здійснюють інші повноваження у цій сфері відповідно до закону.

Повноваження місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування щодо здійснення соціального патронажу:

- 1) забезпечують здійснення заходів соціального патронажу відповідно до закону;
- 2) координують і контролюють діяльність підпорядкованих їм підприємств, установ та організацій, що здійснюють соціальний патронаж;
- 3) надають підтримку підприємствам, установам та організаціям, що здійснюють соціальний патронаж;

³⁹ Про затвердження Типового положення про спеціальний будинок-інтернат: Наказ Міністерства соціальної політики України від 09.11.2011 р. № 432. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1389-11#n15>.

⁴⁰ Про основи соціального захисту бездомних осіб і безпритульних дітей: Закон України від 02.06.2005 р. № 2623-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2623-15#Text>.

4) забезпечують виконання загальнодержавної та місцевих програм розвитку соціального житла, створення спеціальних гуртожитків для тимчасового проживання звільнених осіб;

5) забезпечують утворення мережі спеціалізованих установ для звільнених осіб з урахуванням потреб і умов регіону;

б) утворюють спостережні комісії та піклувальні ради, діяльність яких регулюється положенням, що затверджується Кабінетом Міністрів України;

б⁻¹) здійснюють заходи щодо соціальної адаптації звільнених осіб відповідно до закону;

б⁻²) беруть участь у процесі підготовки до звільнення осіб, які відбувають покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк;

б⁻³) сприяють звільненим особам в отриманні ними соціальних пільг та гарантій, передбачених законом;

б⁻⁴) вживають заходів щодо влаштування звільнених осіб, які втратили зв'язок із сім'єю, не мають постійного місця проживання або перебування та потребують підтримки, до центрів соціальної адаптації або інших установ та закладів соціальної підтримки (догляду);

б⁻⁵) вживають заходів щодо влаштування звільнених осіб похилого віку та осіб з інвалідністю I та II груп, що потребують постійного стороннього догляду, побутового і медичного обслуговування, до будинків-інтернатів або інших закладів соціальної підтримки (догляду);

7) здійснюють інші повноваження у цій сфері відповідно до закону.

Повноваження державної служби зайнятості щодо здійснення соціального патронажу:

1) бере участь у підготовці до звільнення осіб, які відбувають покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк;

2) здійснює інші повноваження в цій сфері відповідно до закону.

Повноваження уповноважених органів, що проводять соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю, щодо здійснення соціального патронажу:

Уповноважені органи, що проводять соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю, здійснюють відповідно до законодавства соціальний патронаж молодих осіб, які відбули покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк.

Центри соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді:

1) визначають потреби в наданні соціально-педагогічних, соціально-медичних, соціально-економічних, психологічних, юридичних та інформаційних послуг молодим особам, які відбули покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк, а також звільненим від подальшого відбування зазначених видів покарань з підстав, передбачених законом, та забезпечують їх соціальне обслуговування;

2) здійснюють у разі потреби соціальний супровід молодих осіб, які відбули покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний

строк, а також звільненим від подальшого відбування зазначених видів покарань з підстав, передбачених законом;

3) сприяють зміцненню родинних та суспільно корисних зв'язків молодих осіб, які відбули покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк, а також звільненим від подальшого відбування зазначених видів покарань з підстав, передбачених законом, здобуттю ними освіти, вирішенню питань трудового і побутового влаштування;

4) здійснюють інші повноваження в цій сфері відповідно до закону.

Повноваження органів Національної поліції щодо здійснення соціального патронажу:

1) проводять перевірку прибуття звільненої особи до місця проживання в порядку, встановленому законодавством;

2) здійснюють інші повноваження в цій сфері відповідно до закону.

Повноваження центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах міграції (імміграції та еміграції), зокрема протидії нелегальній (незаконній) міграції, громадянства, реєстрації фізичних осіб, біженців та інших визначених законодавством категорій мігрантів, щодо здійснення соціального патронажу:

1) забезпечує оформлення та видачу особам, які відбувають покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк, і звільненим особам паспортів громадян України;

2) здійснює реєстрацію місця проживання або перебування звільнених осіб;

3) здійснює інші повноваження в цій сфері відповідно до закону.

Повноваження центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, щодо здійснення соціального патронажу:

1) організовує надання звільненим особам лікувально-профілактичної, медичної та санітарної допомоги; забезпечують проведення діагностично-лабораторних обстежень у державних і комунальних закладах охорони здоров'я;

2) забезпечує госпіталізацію до спеціалізованих закладів охорони здоров'я звільнених осіб, які потребують стаціонарного лікування, у тому числі хворих на туберкульоз або інфікованих збудниками туберкульозу, ВІЛ-інфікованих осіб та осіб із захворюваннями, що передаються статевим шляхом, у випадках, передбачених законом;

3) здійснює інші повноваження в цій сфері відповідно до закону.

Участь підприємств, установ, організацій, які не є у державній власності, об'єднань громадян та фізичних осіб у здійсненні соціального патронажу:

У здійсненні соціального патронажу звільнених осіб на добровільних засадах можуть брати участь підприємства, установи, організації, які не є у державній власності, об'єднання громадян та фізичні особи.

Обсяг та форма участі підприємств, установ, організацій, які не є у державній власності, об'єднань громадян у здійсненні соціального патронажу визначаються їх установчими документами.

Взаємодія органів (підрозділів) поліції з іншими суб'єктами соціального патронажу осіб, які відбули покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк:

З метою реалізації ефективного механізму взаємодії суб'єктів соціального патронажу осіб, які відбули покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк, **органи (підрозділи) поліції**, як суб'єкти соціального патронажу⁴¹:

– направляють протягом десяти днів після звернення звільненої особи до органів соціального захисту населення повідомлення за встановленою формою (додаток 12) про звільнених осіб, які втратили соціально корисні зв'язки з рідними, є особами з інвалідністю або бездомними та самостійно звернулись до них, з метою подальшого їх влаштування до спеціалізованих установ для звільнених, закладів соціального обслуговування чи закладів для бездомних або інших закладів соціальної підтримки (догляду);

– забезпечують публічну безпеку та порядок на території центрів соціальної адаптації, закладів соціального обслуговування, спеціальних будинків-інтернатів та інших закладів соціальної підтримки (догляду) відповідно до Закону України «Про Національну поліцію»;

– проводять превентивну роботу серед засуджених, які є клієнтами центрів соціальної адаптації, закладів соціального обслуговування, спеціальних будинків-інтернатів, реабілітаційних установ для осіб із інвалідністю інших закладів соціальної підтримки (догляду), і здійснюють адміністративний нагляд за особами, щодо яких його встановлено.

Органи соціального захисту населення у свою чергу направляють протягом трьох робочих днів після звернення звільнених осіб повідомлення за встановленою формою (додаток 13) до уповноважених органів з питань пробації та органів (підрозділи) поліції про осіб, звільнених від відбування покарання з випробуванням або умовно-достроково.

Центри соціальної адаптації направляють протягом трьох робочих днів після звернення звільнених осіб повідомлення за встановленою формою (додаток 14) до уповноважених органів з питань пробації та органів (підрозділів) поліції про осіб, звільнених від відбування покарання з випробуванням або умовно-достроково.

Центр соціальної адаптації, міські, районні, районні у містах центри соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, заклади соціального обслуговування для вирішення питання реєстрації місця проживання чи перебування звільненої особи з'ясовують про наявність у неї

⁴¹ Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів соціального патронажу звільнених осіб: Наказ Міністерства соціальної політики України, МВС України, МОЗ України, Міністерства юстиції України від 07.11.2011 р. № 429/831/769/3279/5. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1441-11#Text>.

житла та збереження соціально корисних зв'язків шляхом проведення бесід, направлення запитів до органів (підрозділів) поліції та житлово-експлуатаційних організацій.

Під час здійснення профілактичних заходів серед раніше судимих осіб, дільничні офіцери поліції, поліцейські офіцери громади також тісно взаємодіють з оперативними підрозділами поліції, які мають окремі повноваження щодо роботи з такими особами.

Повноваження працівників оперативних служб у профілактиці правопорушень з боку раніше судимих осіб:

- за допомогою джерел оперативної інформації здійснюють максимальне перекриття раніше судимих осіб, які проживають на дільницях обслуговування;

- при отриманні оперативної та іншої інформації про раніше судимих осіб, які займаються злочинною діяльністю чи виношують плани вчинення протиправних дій, проводять вичерпні перевірки таких даних. При їх підтвердженні організовують подальше реагування відповідно до чинного законодавства;

- беруть участь в оперативно-профілактичних операціях, які проводяться на території держави, використовуючи при цьому весь комплекс необхідних оперативно-розшукових заходів;

- уживають заходів, спрямованих на встановлення постійного контролю за поведінкою раніше судимих осіб, своєчасно виявляють та документують їхню протиправну діяльність;

- здійснюють оперативні перевірки «формальників» та адміннаглядних, про результати яких, окремо щодо кожної особи інформують службу дільничних офіцерів поліції.

Форми взаємодії дільничних офіцерів поліції, поліцейських офіцерів громади з працівниками оперативних служб:

- Обмін інформацією (про правопорушення, які готуються раніше судимою особою; про осіб, які втягують раніше судимого у протиправну діяльність; про круг знайомств піднаглядного тощо).

- Проведення спільних нарад з представниками оперативних підрозділів.

- Спільне планування профілактичних заходів (рейдів, обходів поліцейської дільниці)).

- Спільне виконання окремих заходів (наприклад, під час проведення профілактичних операцій).

- Надання допомоги оперативним службам у виконанні ними профілактичних заходів шляхом виділення співробітників або технічних засобів, створення необхідних умов роботи.

Створення спеціальних груп із працівників оперативних служб та дільничних офіцерів поліції, поліцейських офіцерів громади для вирішення конкретних профілактичних завдань.

Під час здійснення профілактичних заходів серед раніше судимих осіб, дільничні офіцери поліції, поліцейські офіцери громади також безпосередньо регулярно взаємодіють з підрозділами патрульної поліції. Зокрема, працівники патрульної поліції можуть перевіряти за місцем роботи, місцем проживання чи перебування раніше судимих осіб, звільнених з місць позбавлення волі, які відбували покарання за умисні злочини, у яких судимість не знято чи не погашено, під час здійснення заходів взаємодії зі службою дільничних офіцерів поліції територіального підрозділу Національної поліції. Також формою взаємодії таких суб'єктів є обмін інформацією щодо діяльності таких осіб.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Глуховець В. А. Адміністративна діяльність Національної поліції: навч. посібник. Дніпро : ДДУВС, 2017. 248 с.
2. Битяк Ю. П., Гаращук В. М., Дьяченко О. В. та ін. Адміністративне право України: підручник. К. : Юрінком Інтер, 2007. 544 с.
3. Битяк Ю. П., Зуй В. В. Адміністративне право України (Загальна частина): навч. посібник. Харків : ООО «Одісей», 1999. 224 с.
4. Наливайко Л. Р., Грицай І. О. Внутрішньо переміщені особи Дніпропетровської області: гендерний портрет: наук. видання (за ініціативи та підтримки Фонду Конрада Аденауера). Дніпро : ДДУВС, 2023. 116 с.
5. Звіт судів першої інстанції щодо розгляду справ про адміністративні правопорушення за 2023 рік. URL : https://court.gov.ua/inshe/sudova_statystyka/zvit_dsau_2023.
6. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 р. № 8073-Х. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>.
7. Колпаков В. К. Адміністративне право України. К. : Юрінком Інтер, 2003. 544 с.
8. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96 ВР. *Верховна Рада України*. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
9. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>.
10. Лист ГУНП в Дніпропетровській області від 04.01.2023 р. № 24/103/05.2023.
11. Лист Департаменту інформаційно-аналітичної підтримки Національної поліції України від 23.03.2023 р. № 49зі/27/02/2-2023.
12. Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі: Закон України від 01.12.1994 р. № 264/94-ВР. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/264/94-%D0%B2%D1%80#Text>.
13. Про затвердження Інструкції з організації діяльності дільничних офіцерів поліції та поліцейських офіцерів громад: наказ МВС України від 28.07.2017 р. № 650. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1041-17#Text>.
14. Про затвердження Інструкції з формування та ведення інформаційної підсистеми «Атріум» інформаційно-комунікаційної системи «Інформаційний портал Національної поліції України»: Наказ МВС України від 11.12.2019 р. № 1032. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0217-20#Text>.
15. Про затвердження Інструкції про організацію здійснення адміністративного нагляду за особами, звільненими з місць позбавлення волі: наказ МВС України, Державного департаменту України з питань виконання покарань від 04.11.2003 р. № 1303/203. *Офіційний вісник України*. 2004. № 2. Ст. 103.
16. Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів соціального патронажу звільнених осіб: Наказ Міністерства соціальної політики України, МВС України, МОЗ України, Міністерства юстиції України від 07.11.2011 р. № 429/831/769/3279/5. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1441-11#Text>.

17. Про затвердження Порядку ведення Єдиного державного демографічного реєстру та надання з нього інформації, взаємодії між уповноваженими суб'єктами, а також здійснення ідентифікації та верифікації: Постанова КМУ від 18.10.2017 р. № 784. URL : <https://www.kmu.gov.ua/npas/250358755>.

18. Про затвердження Порядку застосування електронних засобів контролю: Наказ МВС України від 08.06.2017 р. № 480. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-17#Text>.

19. Про затвердження Типового положення про спеціальний будинок-інтернат: Наказ Міністерства соціальної політики України від 09.11.2011 р. № 432. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1389-11#n15>.

20. Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах: Закон України від 05.07.1994 р. № 80/94-ВР. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80/94-%D0%B2%D1%80#Text>.

21. Про захист персональних даних: Закон України від 01.06.2010 р. № 2297-VI. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text>.

22. Про основи соціального захисту бездомних осіб і безпритульних дітей: Закон України від 02.06.2005 р. № 2623-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2623-15#Text>.

23. Про соціальну адаптацію осіб, які відбувають чи відбули покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк: Закон України від 17.03.2011 р. № 3160-VI. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3160-17#Text>.

24. Стан здійснення правосуддя у кримінальних провадженнях та справах про адміністративні правопорушення судами загальної юрисдикції у 2022 році. URL : https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/ogliady/Stan_Pravosuddya_Criminal_2022.pdf.

25. Шоптенко С. С. *Форми адміністративно-юрисдикційної діяльності правоохоронних органів. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції.* 2016. № 5. С. 91-95.

26. Judgment regarding intensive supervision with electronic monitoring. URL : <https://www.domstol.se/en/supreme-administrative-court/news-archive/judgment-regarding-intensive-supervision-with-electronic-monitoring/>

ДОДАТКИ

Додаток 1

ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ
В ДНІПРОПЕТРОВСЬКІЙ
ОБЛАСТІ

Відділення поліції №7
Дніпровського РУП

пр. Пилипа Орлика, 3, м. Дніпро, 49000
тел.: (056) 745-00-17

E-mail: babushkinskij_ro@ukr.net,
сайт: www.dp.npu.gov.ua,

код згідно з ЄДРПОУ 40108866

від 11.01 2024 р. № 43.7/2-296
На № _____ від _____ р.

Начальнику Шевченківського
районного територіального центру
комплектування та соціальної
підтримки
підполковнику

м. Дніпро, 49600
вул. Короленка, 87

Шановний пане підполковнику!

У зв'язку зі службовою необхідністю прошу Вас повідомити, чи призивався Шевченківським РТЦК та СП раніше судимий, який перебуває на обліку у відділенні поліції № 7 Дніпровського РУП ГУНП в Дніпропетровській області гр. _____, 27.01.1974 р.н., мешкає за адресою: м. Дніпро, вул. _____ буд. 24 до лав Збройних сил України.

З повагою,
начальник
полковник поліції

п/п

Вик. Сидор Я.М.
099-317-54-39

**ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ
В ДНІПРОПЕТРОВСЬКІЙ
ОБЛАСТІ**

Відділення поліції №7

Дніпровського РУП

пр. Пилипа Орлика, 3, м. Дніпро, 49000

тел.: (056) 745-00-17

E-mail: babushkinskij_ro@ukr.net.

сайт: www.dp.ppu.gov.ua.

код згідно з ЄДРПОУ 40108866

від 20.12 2013 р. № 43.7/2-9735
На № _____ від _____ р.

Начальнику ВП № 3 КРУП
ГУНП в Дніпропетровській області
полковнику поліції

Дніпропетровська область, 50000
м. Кривий Ріг,
вул. Шурунова, 7

Шановний пане полковнику!

У зв'язку зі службовою необхідністю, прошу Вас перевірити факт проживання раніше судимого котрий після звільнення підпадає під дію Закону України «Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі» _____, 27.01.1974 р.н., який перебуває на формальному обліку у ВП № 7 ДРУП ГУНП в Дніпропетровській області, але відповідно до відомостей ІТС ІПНП «Особа» останній зазначив, що проживає за адресою: м. Кривий Ріг, вул. _____, буд. 41А.

У разі підтвердження проживання _____ за вищевказаною адресою прошу здійснити його постановку на профілактичний облік у Вашому підрозділі.

Про що, прошу повідомити до ВП № 7 ДРУП ГУНП в Дніпропетровській області, для направлення матеріалів справи.

**З повагою,
начальник
полковник поліції**

г/м

Судді Бабушкінського
районного суду
м. Дніпропетровська

ПОДАННЯ
про продовження адміністративного нагляду

Я, начальник ВП № 7 ДРУП полковник поліції [REDACTED], розглянувши матеріали адміністративного нагляду на громадянина [REDACTED] [REDACTED] 24.09.1992 р.н., що проживає за адресою: м. Дніпро, вул. [REDACTED] буд.114, раніше неодноразово судимого:

- 05.02.2010 за ч.1 ст. 185 КК України до 1 року позбавлення волі з іспитивим строком на 1 рік;
- 17.06.2010 за ч.3 ст. 185 КК України до 3 років і 3 місяців позбавлення волі;
- 30.06.2010 ч.2 ст. 185 КК України до 3 років і 3 місяців позбавлення волі;
- 08.08.2012 ч.2 ст. 185 КК України до 1 року і 6 місяців позбавлення волі;
- 11.11.2014 ч.1 ст. 309 КК України до 2 років позбавлення волі з іспитивим строком на 2 роки;
- 26.11.2015 ч.3 ст. 185 КК України до 3 років і 1 місяць позбавлення волі;
- 05.06.2018 ч.3 ст. 185 КК України до 3 років і 2 місяці позбавлення волі. Звільнений з місця позбавлення волі 27.11.2020 по відбуттю строку покарання;
- 29.06.2023 засуджений Кіровським районним судом м. Дніпропетровська за ч.2 ст. 190 КК України до 3 років позбавлення волі з іспитивим строком терміном 1 рік;
- 31.08.2023 засуджений Бабушкінським районним судом м. Дніпропетровська за ч.4 ст.185 КК України, ч.2 ст. 190 КК України до 5 років позбавлення волі зі звільненням від відбування покарання з іспитивим строком на 3 роки.

ВСТАНОВИВ:

Після звільнення з місця позбавлення волі та після закінчення адміністративного нагляду встановленого ухвалою Софіївського районного суду Дніпропетровської області від 24.11.2020 строком на 12 місяців, [REDACTED] на шлях виправлення не став, зарекомендував себе з негативної сторони, неодноразово порушував вимоги чинного законодавства, внаслідок чого неодноразово притягався до адміністративної та кримінальної відповідальності у зв'язку з чим було прийнято рішення направити подання до Бабушкінського районного суду про встановлення адміністративного нагляду відносно [REDACTED]

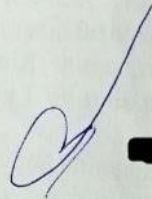
Під час знаходження на обліку у ВП № 7 ДРУП ГУНП в Дніпропетровській області [REDACTED] не виявив бажання офіційно працевлаштуватись та на теперішній час офіційно не працює. Також враховуючи, що [REDACTED] засуджений 31.08.2023 Бабушкінським районним судом м. Дніпропетровська за ч.4 ст.185 КК України, ч.2 ст. 190 КК України до 5 років позбавлення волі зі звільненням від відбування покарання з іспитовим строком на 3 роки свідчить, що [REDACTED] на шлях виправлення не став, залишається небезпечним для суспільства, що і є підставою для продовження адміністративного нагляду.

ВВАЖАВ БИ:

На підставі викладеного, а також керуючись ч. 2 ст. 6 Закону України «Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі», матеріали на раніше судимого [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] 1992 р.н. направити до Бабушкінського районного суду м. Дніпропетровська для вирішення питання про продовження відносно останнього адміністративного нагляду строком на 6 місяців та встановлення наступних обмежень адміністративного нагляду:

1. Заборонити виходити з будинку з 22.00 до 06.00 годин щодоби.
2. Заборонити виїзд за межі міста в особистих справах.
3. Зобов'язати з'являтися для реєстрації в поліцію 4 рази на місяць.
4. Заборонити відвідувати місця, де реалізуються спиртні напої на розлив.

Начальник ВП № 7 ДРУП ГУНП
в Дніпропетровській області
полковник поліції
02.02.2024

[REDACTED]

Д. № 11-09/23

Начальнику ВП № 7 ДРУП
ГУНП в Дніпропетровській області
полковнику поліції

[Redacted]

РАПОРТ

Доповідаю, що 13.06.2023 з ДУ «Синельниківська ВК № 9 звільнився [Redacted] 28.02.1984 р.н., який Синельниківським міськрайонним судом Дніпропетровської області був встановлено адміністративний нагляд, строком на 1 рік.

Згідно встановлених судом обмежень, [Redacted] зобов'язані знаходитись за місцем мешкання, за адресою: м. Дніпро, вул. [Redacted] 47/8 з 22:00 год. до 06:00 год., реєстрація в органах поліції 4 рази на місяць виїжджати за межі району в особистих справах, відвідувати місця продажі алкогольних напоїв та на розлив.

08.09.2023 о 22.45 год., [Redacted], був відсутній за місцем мешкання вул. Виконкомівська, 47/8, чим порушив ухвалу Синельниківського міськрайонного суду Дніпропетровської області відносно встановлених йому правил адміністративного нагляду.

У діях [Redacted] наявні ознаки правопорушення, передбачено ст. 187 КУпАП.

ДОП СП ВП № 7 ДРУП
ГУНП в Дніпропетровській області
лейтенант поліції

[Signature]

р.н., який
бу
зобов'язан
на місяць
продаж
мешкан
Синельниківсько
їх по

ЗАРЕЕСТРОВАНО	
в інформаційно-телекомунікаційній системі «Інформаційний портал Національної поліції України (журнал единого обліку)»	
ВІДДІЛЕННЯ ПОЛІЦІЇ № 7 ДРУП ГУНП В ДНІПРОПЕТРОВСЬКІЙ ОБЛАСТІ	
11-09	р. № 29547
(дата реєстрації)	(номер реєстрації)
Уповноважена службова особа ДП ГУНП	
[Signature]	
(підпис, прізвище)	

43,4/2-5983
01.08.23

Голові
Бабушкінського районного суду
м. Дніпропетровська
Ларисі ТАТАРЧУК

Лариса

Шановна пані Ларисо!

Направляємо на Вашу адресу для розгляду та прийняття рішення подання про встановлення адміністративного нагляду відносно [REDACTED] [REDACTED], 24.09.1992 р.н., який проживає за адресою: м. Дніпро, вул. [REDACTED], буд.114.

Додаток: на 23 арк.

З повагою,
начальник

вик. Сніцар Я.М.
099-517-54-39

[Handwritten signature]

01.08.2023

Володимир ГАЛУШКО

ПОДАННЯ
про встановлення адміністративного нагляду

Я, начальник ВП № 7 ДРУП полковник поліції Володимир Галушко, розглянувши матеріали на громадянина [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] 24.09.1992 р.н., що проживає за адресою: м. Дніпро, вул. [REDACTED] буд.114, раніше неодноразово судимий:

- 05.02.2010 за ч.1 ст. 185 КК України до 1 року позбавлення волі з іспитовим строком на 1 рік;
- 17.06.2010 за ч.3 ст. 185 КК України до 3 років і 3 місяців позбавлення волі;
- 30.06.2010 ч.2 ст. 185 КК України до 3 років і 3 місяців позбавлення волі;
- 08.08.2012 ч.2 ст. 185 КК України до 1 року і 6 місяців позбавлення волі;
- 11.11.2014 ч.1 ст. 309 КК України до 2 років позбавлення волі з іспитовим строком на 2 роки;
- 26.11.2015 ч.3 ст. 185 КК України до 3 років і 1 місяць позбавлення волі;
- 05.08.2018 ч.3 ст. 185 КК України до 3 років і 2 місяці позбавлення волі.

Звільнений з місця позбавлення волі 27.11.2020 по відбуттю строку покарання.

ВСТАНОВИВ:

Після звільнення з місця позбавлення волі, [REDACTED] неодноразово порушував вимоги чинного законодавства, про що свідчать виявлені адміністративні та кримінальні правопорушення, скоєні протягом 2022-2023 років:

- адміністративний протокол ВАВ № 606874 від 06.09.2022 ч. 1 стаття 44 КУпАП (Незаконні виробництво, придбання, зберігання, перевезення пересилання наркотичних засобів або психотропних речовин без мети збуту в невеликих розмірах) рішення - штраф 425 грн.;
- адміністративний протокол та адміністративна постанова ЕАС № 5440530 від 02.06.2022 стаття 121-1КУпАП, ч. 1 стаття 121 КУпАП (Порушення водієм правил керування транспортним засобом, правил користування ременями безпеки або мотошоломами) рішення – штраф 340 грн.;
- адміністративний протокол ААД № 355378 від 21.11.2022 ч.2 стаття 130 КУпАП (Керування транспортними засобами або суднами особами, які перебувають у стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під

впливом лікарських препаратів, що знижують їх увагу та швидкість реакції
направлено в суд для розгляду.

- адміністративний протокол та адміністративна постанова Б.А.
№ [REDACTED] від 21.11.2022 ч. 4 стаття 126 КУпАП (Керування транспортним
засобом особою, яка не має відповідних документів на право керування транспортним
транспортним засобом або не пред'явила їх для перевірки), рішення – штраф
20400 грн.;

- ЄРДР № 120 [REDACTED] 326 від 02.06.2022 за ч.1 ст. 309 КК України
закрито у порядку п.2, ч.1 ст. 284 КПК України;

- ЄРДР № 120 [REDACTED] 24 від 23.03.2023 за ч.4 ст. 185 КК України
направлено в суд для прийняття рішення;

- ЄРДР № 120 [REDACTED] 93 від 06.04.2023 за ч.2 ст. 190 КК України
направлено в суд для прийняття рішення;

- ЄРДР № 120 [REDACTED] 40 від 20.04.2023 за ч.2 ст. 190 КК України
направлено в суд для прийняття рішення.

На підставі викладеного, а також керуючись ч. 2 ст. 5 Закону України
«Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення
волі», вважав би за доцільне матеріали на раніше судимого [REDACTED]
[REDACTED] 1992 р.н. направити до Бабушкінського районного суду
м. Дніпропетровська для вирішення питання про встановлення йому
адміністративного нагляду строком на 1 рік та встановлення наступних
обмежень адміністративного нагляду:

1. Заборонити виходити з будинку з 22.00 до 06.00 годин щодоби.
2. Заборонити виїзд за межі міста в особистих справах.
3. Зобов'язати з'являтися для реєстрації в поліцію 4 рази на місяць.
4. Заборонити відвідувати місця, де реалізуються спиртні напої в розлив.

Начальник ВП № 7 ДРУП ГУНП
в Дніпропетровській області
полковник поліції

_____.2023

[REDACTED]

08.0923

Виготовлено з автоматизованої системи документообігу суду

31 серпня 2023 року

КОПІЯ

Справа № 932/ [REDACTED]
Провадження № 1-в/932/ [REDACTED]

**ПОСТАНОВА
ІМЕНЕМ УКРАЇНИ**

31 серпня 2023 року Бабушкінський районний суд м. Дніпропетровська
у складі: головуючого – судді Карягіної Н.О.
при секретарі Коваленка А.Д.
прокурора Манасва М.В.
за участю: [REDACTED]
засудженого [REDACTED]

розглянувши у відкритому судовому засіданні в залі суду м. Дніпро подання начальника ВП № 7 ДРУП ГУНП у Дніпропетровській області про встановлення адміністративного нагляду відносно: [REDACTED], 24.09.1992 року народження, уродженця м. Дніпропетровська, громадянина України, з середньою освітою, не одруженого, не працюючого, який проживає за адресою: м. Дніпро, вул. [REDACTED] буд. 114, раніше неодноразово судимого, останні рази:

- 05.05.2018 року Красногвардійським районним судом м. Дніпропетровська за ч.2 ст. 15 ч.3 ст. 185, 71 КК України до трьох років двох місяців позбавлення волі. Звільненого з місць позбавлення волі 27.11.2020 року по відбуттю строку покарання;
- 29.06.2023 року Кіровським районним судом м. Дніпропетровська за ч.2 ст. 190, 75 КК України до трьох років позбавлення волі зі звільненням від відбування покарання з іспитивним строком на один рік;
- 31.08.2023 року Бабушкінським районним судом м. Дніпропетровська за ч.4 ст. 185, ч.2 ст. 190, ч.1 ст. 70, ч.4 ст. 70, 75 КК України до п'яти років позбавлення волі зі звільненням від відбування покарання з іспитивним строком на три роки.

ВСТАНОВИВ:

До Бабушкінського районного суду м. Дніпропетровська надійшло подання начальника ВП № 7 ДРУП ГУНП у Дніпропетровській області про встановлення адміністративного нагляду відносно [REDACTED], відповідно до якого після звільнення з місць позбавлення волі та після закінчення строку адміністративного нагляду, встановленого ухвалою Софіївського районного суду Дніпропетровської області від 24.11.2020 року строком на дванадцять місяців, останній був попереджений працівниками ВП № 7 ДРУП ГУНП в Дніпропетровській області, про необхідність офіційно працевлаштуватися, недопущення вчинення антигромадського способу життя та порушень законодавства України, і в разі допущення порушень громадського порядку та прав інших осіб відносно нього може бути встановлено адміністративний нагляд органів національної поліції, оскільки він, як особа, що була звільнена з місць позбавлення волі підпадає під дію Закону України «Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі». Однак, [REDACTED] неодноразово порушував вимоги чинного законодавства, а саме: протягом 2022-2023 років систематично скоював адміністративні правопорушення та був притягнутий до адміністративної відповідальності 06.09.2022 року за ч.1 ст. 44 КУпАП до штрафу у розмірі 425 грн., 02.06.2022 року за ч.1 ст. 121 КУпАП до штрафу у розмірі 340 грн., а також скоював кримінальні правопорушення, передбачені ч.4 ст. 185, ч.2 ст. 190 КК України та був притягнутий до кримінальної відповідальності.

У судовому засіданні прокурор підтримав подання та просив його задовольнити.
Засуджений [REDACTED] не заперечував проти встановлення відносно нього адміністративного нагляду.

Бабушкінський районний суд м. Дніпропетровська
Карягіна 04.09.2023 9:33:58

*434*24444316*1*1*

готововлено з автоматизованої системи документообігу

Особа, яка звільнилася з поданням до суду, не з'явилася, про день розгляду справи повідомлена належним чином.

Вислухавши думку учасників процесу, дослідивши матеріали подання, суд вважає можливе подання начальника ВП № 7 ДРУП ГУНП у Дніпропетровській області задоволюючи виходячи з наступного.

Відповідно до ч.2 ст.6 Закону України «Про адміністративний нагляд за особами звільненими з місць позбавлення волі», у разі, коли є підстава вважати, що особа, щодо встановлено адміністративний нагляд, залишається небезпечною для суспільства, адміністративний нагляд за поданням відповідного органу Національної поліції може продовжено у визначеному цим Законом порядку кожного разу ще на шість місяців, але не більше терміну, передбаченого законом для погашення або зняття судимості.

Судом встановлено, що [ім'я], після звільнення з місць позбавлення волі неодноразово порушував громадський порядок, за що притягався до адміністративної відповідальності, а також скоїв кримінальні правопорушення та був засуджений 29.06.2022 Кіровським районним судом м. Дніпропетровська за ч.2 ст. 190, 75 КК України до трьох років позбавлення волі зі звільненням від відбування покарання з іспитивним строком на один рік 31.08.2023 року Бабушкінським районним судом м. Дніпропетровська за ч.4 ст. 185, ч.2 ст. 185, ч.1 ст. 70, ч.4 ст. 70, 75 КК України до п'яти років позбавлення волі зі звільненням від відбування покарання з іспитивним строком на три роки.

Вищевказане свідчить, що [ім'я] на шлях виправлення не став, залишається небезпечною для суспільства, що і є підставою для встановлення адміністративного нагляду.

Керуючись ст.6 Закону України «Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі», суд, -

ПОСТАНОВИВ:

Подання начальника ВП № 7 ДРУП ГУНП у Дніпропетровській області про встановлення адміністративного нагляду відносно: [ім'я] [ім'я] [ім'я] 24.09.1992 року народження - задовольнити.

Встановити [ім'я] [ім'я] [ім'я] 24.09.1992 року народження адміністративний нагляд органами Національної поліції, як особі, яка звільнилася з місць позбавлення волі строком на шість місяців, заборонивши вихід з дому (квартири) з 22.00 до 06.00 год.; заборонивши виїзд за межі міста Дніпра в особистих справах; заборонивши відвідування місця реалізації спиртних напоїв на розлив; поклавши обов'язки з'являтися на реєстрацію в ВП № 7 ДРУП ГУНП в Дніпропетровській області чотири рази на місяць.

На постанову може бути подана апеляція до Дніпровського апеляційного суду протягом двох тижнів з дня її винесення.

Суддя Бабушкінського районного суду м. Дніпропетровська

*З оригіналом відносно
смеретар суду*

Уважно побрало законної сили! 08.09.2023

Карягіна Н.О.
Н.О. Карягіна

*Суддя
Бабушкінського районного суду
м. Дніпропетровська*

Н.О. Карягіна

Додаток 10

до пункту 4.3 Інструкції про організацію здійснення адміністративного нагляду за особами, звільненими з місць позбавлення волі

ПОПЕРЕДЖЕННЯ

особи, стосовно якої може бути встановлено адміністративний нагляд

Мною, ДОН СІ ВПІ 4304П ГУНП в Дніпропетровській області
 (посада, найменування міськ-, райвідділу, звання, прізвище, ініціали)
лейтенантом поліції [redacted]

"25" 07 2023 р. зроблено попередження гр-ну(ці) [redacted]
 (прізвище, ім'я, по батькові)
 який(а) проживає м. Дніпро, вул. [redacted]
 (адреса місця проживання) біо 06.09.2022
 у зв'язку зі скоєнням ним (нею) правопорушення ч. 1 ст 44 КрАП - штраф
 (характер правопорушення, дата його вчинення, вжиті заходи) 425
ч. 1 ст 181 КрАП - штраф 540 грн. біо 09.06.2022, ч. 2 ст 130 КрАП біо 211
 раніше судимому(ій) за статтями ч. 4 ст 126 КрАП біо 211, ч. 1 ст 130
ч. 1 ст 309 ККУ біо 09.06.22 ч. 1 ст 284 ККП 211, ч. 4 ст 185 ККУ біо 2022
 (вказати статті судимостей)
ч. 1 ст 309 ККУ, ч. 3 ст 185 ККУ
 звільненому(ій) з місць позбавлення волі "23" 11 2020 р.

про те, що якщо він (вона) не припинить порушувати громадський порядок та права інших громадян, за ним (нею) буде встановлено адміністративний нагляд із застосуванням встановлених Законом України "Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі" обмежень.

Одночасно гр-ну(ці) [redacted] (прізвище, ім'я, по батькові)

роз'яснено вимоги Закону України "Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі".

Попередження оголосив ДОН СІ [redacted] (посада, прізвище, ініціали)

"25" 07 2023 р.

Це попередження мені оголошено, із змістом та вимогами Закону України "Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі" ознайомився(лася).

"25" 07 2023 р. (підпис особи, якій зроблено попередження)

С попередженням ознайомлений 25.07.2023р

**НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ
УКРАЇНИ**

**Департамент інформаційно-
аналітичної підтримки**

вул. Богомольця, 10, м. Київ, 01601,

тел. 254-76-10, 256-14-40

E-mail: duty.it@police.gov.ua

від 23 березня 2023 року № 49зі/27/02/2-2023

На № _____ від _____

Регіні БОНДАРЕНКО

foi+request-109455-f44ecd4@
dostup.pravda.com.ua

Про надання інформації

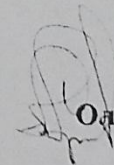
У Департаменті в межах компетенції розглянуто звернення від 03.03.2023 щодо надання статистичної інформації про кількість адміністративних правопорушень, осіб притягнутих до адміністративної відповідальності та розміри стягнень в період з 2018 по 2022 роки, та з інших питань.

За результатами опрацювання надсилаємо наявну інформацію, яка міститься в автоматизованих обліках Національної поліції України, щодо кількості адміністративних правопорушень та осіб, які їх вчинили по статтях у розрізі областей та основних стягнень до осіб, які вчинили адміністративні правопорушення у розрізі регіонів в період з 2018 по 2022 роки.

Інші запитувані відомості в Департаменті відсутні.

Додаток: інформація в електронному вигляді.

Т. в. о. начальника Департаменту

Олександр ГРИГОРОВИЧ

**ШТАМП ТЕРИТОРІАЛЬНОГО
ОРГАНУ (ПІДРОЗДІЛУ)
ПОЛІЦІЇ**

_____ 20__ року N _____
(дата повідомлення) (вихідний номер)

Начальнику _____

(найменування органу соціального захисту населення)

ПОВІДОМЛЕННЯ

Повідомляємо, що _____ 20__ року до _____
(найменування органу (підрозділу) поліції)

звернувся(лась) _____,
(прізвище, ім'я, по батькові звільненої особи)

який (яка) _____ 20__ року звільнений(а) з _____
(найменування установи виконання покарань)

та є _____
(зазначається інформація, чи є особа бездомною, про наявність групи інвалідності тощо)

Враховуючи викладене, _____
(П. І. Б. звільненої особи)

направлений(а) до _____
(найменування органу соціального захисту населення)

для подальшого вирішення питання стосовно побутового влаштування.

Направлення отримав(ла)

(підпис звільненої особи)

(П. І. Б. звільненої особи)

Начальник

(підпис, прізвище керівника органу (підрозділу) поліції)

(лінія відрізу)

**ШТАМП ТЕРИТОРІАЛЬНОГО
ОРГАНУ (ПІДРОЗДІЛУ)
ПОЛІЦІЇ**

_____ 20__ року N _____
(дата повідомлення) (вихідний номер)

Начальнику _____

(найменування органу соціального захисту населення)

НАПРАВЛЕННЯ

Направляється _____, який (яка) _____ 20__ року
(П. І. Б. звільненої особи)

звільнений(а) з _____,
(найменування установи виконання покарань)

для подальшого вирішення питання стосовно побутового влаштування та направлення до спеціалізованих установ для звільнених осіб, центрів СССДМ чи закладів для бездомних осіб.

Начальник

(підпис, прізвище керівника органу (підрозділу) поліції)

**ШТАМП ТЕРИТОРІАЛЬНОГО
ОРГАНУ (ПІДРОЗДІЛУ)
ПОЛІЦІЇ**

_____ 20__ року N _____
(дата повідомлення) (вихідний номер)

Начальнику _____

(найменування уповноваженого органу
з питань пробації)

Начальнику _____

(найменування територіального підрозділу
органу(підрозділу) поліції)

ПОВІДОМЛЕННЯ

Повідомляємо, що _____ 20__ року до _____
(найменування органу соціального захисту населення)
звернувся(лась) _____,
(прізвище, ім'я, по батькові звільненої особи)
який (яка) _____ 20__ року звільнений(а) з _____
(найменування установи виконання покарань)
_____ року народження, який (яка) _____ 20__ року звільнений(а)
від відбування покарання _____

_____.
(зазначається інформація стосовно умов звільнення: звільнений(а) з випробуванням,
звільнений(а) умовно-достроково)

_____ відбував(ла) покарання у виді позбавлення
(П. І. Б. звільненої особи)
волі на певний строк у _____
(найменування установи виконання покарань)

Додаткова інформація: _____

_____.

(зазначається інформація щодо направлення звільненої особи до спеціалізованих установ
для звільнених, центрів СССДМ чи закладів для бездомних осіб або у разі наявності інформація
щодо місця проживання звільненої особи тощо)

Начальник _____
(підпис, прізвище керівника органу соціального захисту населення)

**ШТАМП ТЕРИТОРІАЛЬНОГО
ОРГАНУ (ПІДРОЗДІЛУ)
ПОЛІЦІЇ**

_____ 20__ року N _____
(дата повідомлення) (вихідний номер)

Начальнику _____

(найменування уповноваженого органу
з питань пробації)

Начальнику _____

(найменування органу(підрозділу) поліції)

ПОВІДОМЛЕННЯ

Повідомляємо, що _____ 20__ року до _____
(найменування центру соціальної адаптації)

звернувся(лась) _____,
(прізвище, ім'я, по батькові звільненої особи)

який (яка) _____ 20__ року звільнений(а) від відбування покарання _____

(зазначається інформація стосовно умов звільнення: звільнений(а) з випробуванням, звільнений(а)
умовно-достроково)

_____ відбував(ла) покарання у виді позбавлення
(П. І. Б. звільненої особи)

волі на певний строк у _____
(найменування установи виконання покарань)

Додаткова інформація: _____

(зазначається додаткова інформація: щодо місця проживання/перебування та реєстрації звільненої
особи тощо)

Начальник _____
(підпис, прізвище керівника центру соціальної адаптації)

**Відомості про адміністративні правопорушення за статтею 187 КУпАП
та осіб, які їх вчинили, по Україні**

Найменування областей, міст	2022 рік		2021 рік		2020 рік		2019 рік		2018 рік	
	Виявлено осіб, які вчинили адмін. правопо- рушення	Виявлено адмін. правопо- рушень	Виявлено осіб, які вчинили адмін. правопо- рушення	Виявлено адмін. правопо- рушень	Виявлено осіб, які вчинили адмін. правопо- рушення	Виявлено адмін. правопо- рушень	Виявлено осіб, які вчинили адмін. правопо- рушення	Виявлено адмін. правопо- рушень	Виявлено осіб, які вчинили адмін. правопо- рушення	Виявлено адмін. правопо- рушень
АР Крим										
Вінницька	440	3785	579	5177	685	5202	534	5184	515	5030
Волинська	202	2247	342	2708	314	1908	159	1236	132	1127
Дніпропетровська	762	3824	1020	5173	1040	4470	794	4327	909	5076
Донецька	171	1004	810	10836	856	11292	819	8515	578	3658
Житомирська	535	9069	497	6908	498	7652	341	5429	265	3378
Закарпатська	227	896	190	637	202	763	135	631	161	515
Запорізька	364	2097	869	5930	652	3102	288	970	278	1037
Львівська	134	894	215	1762	229	1957	190	1788	156	1749
Київська	243	1576	392	3084	423	2207	362	2322	310	1916
місто Київ	323	2658	366	3281	420	3058	271	1841	244	1589
Кіровоградська	280	2309	337	2748	333	3104	262	3111	223	2978
Луганська	61	251	246	2170	228	1495	190	1537	205	1424
Львівська	442	4088	621	6269	539	5923	384	5599	353	5657
Миколаївська	171	2939	229	2775	286	3232	252	3713	251	3333
Одеська	902	10342	888	7759	922	7654	832	7357	811	6557
Полтавська	274	1565	363	1981	398	2080	287	1715	297	1541
Рівненська	389	3448	459	3393	361	2924	248	2864	246	3174
місто Севастополь										
Сумська	422	2547	575	2926	620	2653	443	2270	443	2344
Тернопільська	191	2156	295	2164	269	2034	250	2034	225	2016
Харківська	459	2108	959	5618	969	5559	790	5335	923	5335
Херсонська	129	853	518	5015	474	4361	370	3298	390	2849
Хмельницька	313	2240	338	2034	330	2579	297	3183	295	3500
Черкаська	374	2545	410	2757	334	1680	241	1428	232	1417
Чернігівська	268	1926	437	2941	386	1841	306	1593	251	1669
Чернівецька	263	2659	319	2605	353	3252	269	2701	253	2304
Всього по Україні	8339	70026	12274	98651	12121	91982	9314	79981	8946	71173

Навчальне видання

Бочковий Олексій Васильович
Дрок Ірина Сергіївна
Дрок Микола Олегович
Кононець Віта Петрівна

ПРЕВЕНТИВНА РОБОТА З РАНІШЕ СУДИМИМИ ОСОБАМИ,
ЗВІЛЬНЕНИМИ З МІСЦЬ ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ, ЯКІ ВІДБУВАЛИ
ПОКАРАННЯ ЗА УМИСНІ ЗЛОЧИНИ, У ЯКИХ СУДИМІСТЬ
НЕ ЗНЯТО ЧИ НЕ ПОГАШЕНО, ПІД ЧАС ПРАВОВОГО РЕЖИМУ
ВОЄННОГО СТАНУ

Науково-практичні рекомендації

Редактор, оригінал-макет – *А. В. Самотуга*
Редактор *Н. В. Леонова*

Формат 60x84/16. Друк – цифровий. Гарнітура – Times New Roman.
Ум.-друк. арк. 3,85. Обл.-вид. арк. 4,13.

Надруковано у Дніпровському державному університеті внутрішніх справ
49005, м. Дніпро, просп. Науки, 26, sed@dduvs.edu.ua
Свідоцтво про внесення до державного реєстру КВ № 6054 від 28.02.2018 р.